1

Hoofdstuk: Het volgen van de Madh-hab[1]

Abul-Qāsim zei: Abū Muḥammed ***Ḥarb*** bin Ismāʿīl vertelde ons, hij zei:

1 - Dit is de madh-hab van de Imaams van kennis, en de mensen van de overleveringen, en de mensen van de Sunnah, die erom bekend staan, en die hierin als voorbeeld genomen worden; sinds de metgezellen van de Profeet ﷺ tot de dag van vandaag.

En ik heb verschillende geleerden van de mensen van Irak, al-Ḥijāz, ash-Shām (de Levant), en anderen hierop aangetroffen[2].

Dus wie iets van deze leerstellingen afwijst, of deze betwist, of degene die erin gelooft bespot; hij is een afgedwaalde, een innoveerder, hij treedt buiten de gemeenschap en is afgeweken van de weg van de Sunnah en het pad van de waarheid.[3]

---

(1) Met madh-hab (methodiek) wordt hier niet een wetschool in fiqh, maar de geloofsleer bedoeld. En soms wordt er ook naar verwezen met: 'as-Sunnah'.

(2) En Ḥarb heeft deze voorbeeldfiguren beschreven, hij zei (90): "Zij waren bekende, vertrouwenswaardige Imaams. Mensen van waarachtigheid en vertrouwen. Zij dienen als rolmodel en van hen wordt [kennis] genomen. En zij waren geen mensen van innovaties, afwijking, of verwarring.

(3) En zo heeft hij ook vermeld aan het einde van deze geloofsleer (111): "Dus wie één van deze uitspraken uit, of beaamt, of begeert, of er tevreden mee is of ervan houdt: hij is tegen de Sunnah ingegaan, en hij is uit de gemeenschap getreden, en hij heeft de overleveringen verlaten, en hij heeft dwaling geuit, en hij is vervallen in innovatie en hij is afgeweken van de weg."
Ik zeg: En dit bevat een weerlegging op degene die beweert dat een persoon niet buiten de Sunnah treedt en een innoveerder wordt, totdat de innovaties voor het merendeel van toepassing zijn op hem!!

En dit is de madh-hab van Aḥmad(1), en Isḥāq bin Ibrāhīm bin Makhlad(2), en ʿAbdullāh bin az-Zubayr al-Ḥumaydī(3), en Saʿīd bin Manṣūr(4), en anderen met wie wij hebben gezeten en van wie wij kennis hebben genomen. Van hetgeen zij zeiden was:

2 - al-ʾĪmān (het geloof) [bestaat uit]: uitspraak, daad, intentie, en het vastklampen aan de Sunnah(5).

---

(1) Abū Muḥammed bin Ḥambal, Abū ʿAbdillāh. Overleden in het jaar (241H) ؒ. Imām van Ahlus-Sunnah wal Jamāʿah. Imām ash-Shāfiʿī ؒ zei: "Aḥmad is een Imām in de Sunnah."

(2) At-Tamīmī al-Ḥanẓalī al-Marwazī, Abū Yaʿqūb, bekend met de naam Ibn Rāhawīh. Overleden in het jaar: (238H) ؒ. Imām Aḥmad ؒ zei: "Wordt er over iemand als Isḥāq nog gevraagd?! Isḥāq is bij ons een Imām van onder de Imaams van de moslims." En hij zei: "Ik ken in Irak geen gelijke aan Isḥāq."

(3) Abū Bakr al-Qurashī al-Asadī. Overleden in het jaar (219H) ؒ. Aḥmad ؒ zei: "al-Ḥumaydī is bij ons een Imām." En Isḥāq bin Rāhawīh zei: "De Imaams in onze tijd [zijn]: ash-Shāfiʿī, al-Ḥumaydī, en Abū ʿUbaid." En al-Bukhārī zei: "al-Ḥumaydī is een Imām in de ḥadīth."

(4) Overleden in het jaar (227H) ؒ. Ḥarb zei: "Ik hoorde Aḥmad loftuitingen spreken over Saʿīd bin Manṣūr. En hij werd gevraagd over hem, waarop hij zei: '[Hij behoort] tot de mensen van goedheid en waarachtigheid.' En hij werd gevraagd: 'Wie is er in Mekkah?' Hij zei: 'Saʿīd bin Manṣur.'"

(5) Dit is een consensus die *Ḥarb* al-Kirmānī ؒ heeft aangehaald van de geleerden die hij heeft meegemaakt. En de consensus dat al-ʾĪmān (het geloof) uit drie pilaren bestaat en dat het niet geldig is totdat deze alle drie aanwezig zijn, is door meerdere mensen van kennis aangehaald. Zoals: ash-Shāfiʿī, al-Ājurrī, Ibn Baṭṭah ؒ en vele anderen met hen.
En door al-Lālikāʾī (1093)[is overgeleverd] van ash-Shāfiʿī, hij zei: "De consensus van de metgezellen en de tābiʿīn na hen die wij hebben ontmoet, was dat al-ʾĪmān [bestaat uit]: spraak, daad, en intentie. Geen een van de drie volstaat zonder de ander.
En ik heb hun uitspraken aangehaald in mijn commentaar op het boek: «ar-Rad ʿalā al-Mubtadiʿah» van Ibn al-Bannā (236), en in «al-Ibānah aṣ-Ṣughrā» van Ibn Baṭṭah (241). En de auteur ؒ zal de uitspraken van de Selef omtrent dit grote onderwerp vermelden onder: (Hoofdstuk over al-ʾĪmān). En dat degene die hiervan afwijkt en van mening is dat het verrichten van de daden geen pilaar is van het geloof, tot de dwalende murjiʾah behoort. En zie: «ash-Sharīʿah» van al-Ājurrī (2/611/ Hoofdstuk: het zeggen dat al-ʾĪmān het geloven met het hart, het bevestigen met de tong, en het verrichten van daden met de ledematen is. Hij is geen gelovige, totdat deze drie eigenschappen bij hem aanwezig zijn.) En «al-Ibānatul Kubrā» van Ibn Baṭṭah (2/193/ Hoofdstuk: het verduidelijken van al-ʾĪmān en de verplichting ervan. En dat het bestaat uit het geloven met hart, het bevestigen met de tong, en het verrichtten van daden met de ledematen en lichaamsbewegingen. Een dienaar is géén gelovige, behalve met deze drie zaken).

Profijt: de bewoordingen van de Selef omtrent het verduidelijken van de pilaren van al-ʾĪmān verschillen van elkaar, maar de bedoeling is hetzelfde. En dat is het weerleggen van de murjiʾah die het verrichten van daden uit al-ʾĪmān hebben geplaatst. Ibn Taymiyyah ؒ zei in «Majmūʿ al-Fatāwā» (7/170): "De uitspraken van de Selef en de Imaams van de Sunnah omtrent de uitleg van al-ʾĪmān; soms zeggen ze: 'het is uitspraak en daad', en soms zeggen ze: 'het is uitspraak en daad en intentie', en soms zeggen ze: 'het is uitspraak en daad en intentie en het volgen van de Sunnah', en soms

3 - En al-ʾĪmān neemt toe en neemt af.

4 - En over al-ʾĪmān wordt *istithnā* gedaan (het zeggen van: *in shā Allāh –:* als Allāh het Wil). [Zonder dat deze *istihnā* twijfel behelst. Echter, het is] een voorafgegane Sunnah van de geleerden.

5 - En als een man wordt gevraagd: "Ben jij een gelovige?" Dan zegt hij:
a – "Ik ben een gelovige als Allāh het Wil."
b – Of: ".. een gelovige, hoop ik."
c – Of hij zegt: "Ik geloof in Allāh, Zijn Engelen, Zijn boeken en Zijn boodschappers."

6 - En wie beweert dat al-ʾĪmān [bestaat uit] uitspraak, zonder het verrichten van daden; hij is een murjiʾ.

7 - En wie beweert dat al-ʾĪmān uitspraak is, en dat de daden rituelen zijn; hij is een murjiʾ.

8 - En als hij beweert dat al-ʾĪmān niet toeneemt en niet afneemt; dan is hij een murjiʾ.

= zeggen ze: 'uitspreken met de tong, overtuigd zijn met het hart, en het verrichten van daden met de ledematen', en al deze uitspraken zijn correct...
En de strekking hier, is dat er met de uitspraak van sommigen van de Selef; 'al-ʾĪmān is uitspraak en daad', het spreken van het hart en de tong en de daden van het hart en de ledematen wordt bedoeld. En wie overtuiging erbij heeft gezet is van mening dat er met de uitspraak, enkel de uitwendige uitspraak wordt bedoeld, of hij is bang dat dit zo wordt begrepen. Dus heeft hij de overtuiging met het hart eraan toegevoegd. En wie [van hen] zei: 'uitspraak, daad en intentie', is van mening dat de uitspraak zowel de overtuiging als het uitspreken met tong inhoudt. Maar wat betreft de daden, hier kan niet de intentie uit worden afgeleid en dus is het eraan toegevoegd. En wie 'het volgen van de Sunnah' heeft toegevoegd heeft dit gedaan omdat al deze zaken niet geliefd zijn bij Allāh, zonder de navolging van de Sunnah. En zij bedoelden niet álle uitspraken en daden, maar enkel de uitspraken en daden die voorgescheven zijn. En hun bedoeling was het weerleggen van de (murjiʾah) die het enkel houden op 'het uitspreken'. Zij (de Selef) zeiden: 'Nee, het is uitspraak en daad.' En degenen die het in vier klassen plaatsten, hebben hun bedoeling uitgelegd. Zoals [toen] Sahl bin ʿAbdillāh at-Tustarī werd gevraagd over al-ʾĪmān; wat is het? Hij zei: 'Uitspraak, daad, intentie en Sunnah. Omdat al-ʾĪmān, wanneer deze bestaat uit spraak zonder daad; dan is het ongeloof. En wanneer het bestaat uit spraak en daad, maar zonder de intentie; dan is het nifāq (hypocrisie). En wanneer het bestaat uit spraak, daad, intentie, maar zonder de Sunnah; dan is het een bidʿah (innovatie).'"

9 - En als hij zegt: “al-ʾĪmān neemt toe, en het neemt niet af.” Dan heeft hij de uitspraak van de murjiʾah verkondigt[1].

10 - En wie niet gelooft in *al-istithnāʾ* over al-ʾĪmān is een murjiʾ.

11 - En wie beweert dat zijn ʾĪmān gelijk is aan de ʾĪmān van Jibrīl of de Engelen, is een murjiʾ. En hij is walgelijker dan de murjiʾ, hij is een leugenaar.

12 - En wie beweert dat de mensen elkaar niet overtreffen in hun [niveau van] ʾĪmān heeft gelogen.

13 - En wie beweert dat het baat om kennis te hebben in het hart, ook al wordt dit niet uitgesproken; die is een Jahmī.

14 - En wie beweert dat hij een gelovige is bij Allāh, en dat zijn ʾĪmān vervolmaakt is; deze bewering behoort tot de meest afschuwelijke uitspraken van de murjiʾah en de meest afgrijselijke.

15 - En de Voorbeschikking, het goede en het slechte, het vele en het weinige, het evidente en het verborgene, het zoete en het bittere, het geliefde en het gehate, het mooie en het slechte, het eerste en het laatste:

Komt van Allāh ﷻ, een bepaling die Hij Zijn dienaren heeft opgelegd, en een voorbeschikking die hij hen heeft voorbeschikt. Niemand van hen streeft voorbij aan de Wil van Allāh [ﷻ, en] niemand overschrijdt Zijn bepaling:

Integendeel, allen worden zij waarvoor Allāh hen heeft geschapen. En zij zullen onvermijdelijk vervallen in hetgeen Allāh voor hen heeft voorbeschikt. En dit is gerechtigheid van Hem, almachtig en verheven is onze Heer.

En ontucht, diefstal, het drinken van al-khamr (bedwelmende drank), het doden van een ziel, het nuttigen van verboden rijkdom, het toekennen van deelgenoten aan Allāh, en de zondes en ongehoorzaamheden, gebeuren allemaal volgens de bepaling en Voorbeschikking van Allāh. Zonder dat

(1) Sommige Imaams van de Sunnah onthielden zich van het zeggen dat al-ʾĪmān afneemt, omdat dit bij hen niet is overgeleverd in de tekst. Toch ontkenden zij de betekenis ervan niet, noch verwierpen zij degenen die het wel zeiden. In tegenstelling tot de murjiʾah; zij ontkennen het afnemen ervan omdat al-ʾĪmān bij hen compleet verdwijnt, als er een gedeelte van verdwijnt!

iemand van de schepping een rechtvaardiging heeft bij Allāh. Echter, Allāh heeft de beslissende rechtvaardiging op Zijn schepping, ﴿ Hij wordt niet gevraagd om wat Hij doet, en zij worden [wel] gevraagd. ﴾ [al-Anbiyā' : 23].

16 - En de kennis van Allāh is voorafgegaan aangaande Zijn schepping, met Zijn Wil; Hij wist van Iblīs en van anderen die Hem ongehoorzaam waren – vanaf het moment dat onze Heer ﷻ is getrotseerd totdat Het Uur aanbreekt – dat ze Hem ongehoorzaam zouden zijn. En Hij heeft hen ervoor geschapen.

En Hij was op de hoogte van de gehoorzaamheid van de mensen die Hem gehoorzamen. En Hij heeft hen ervoor geschapen.

Eenieder werkt voor hetgeen waarvoor hij geschapen is, en zal krijgen wat voor hem was bepaald, en wat van hem bekend was. Niemand van hen overschrijdt de Voorbeschikking en Wil van Allāh. En Allāh is de doener van wat Hij Wil.

17 - Dus wie beweert dat Allāh ﷻ voor Zijn dienaren die Hem ongehoorzaam zijn geweest, het goede en gehoorzaamheid wilde, en dat de dienaren voor zichzelf het slechte en ongehoorzaamheid wilden, en dat zij vervolgens handelden naar hun eigen wil; die heeft beweerd dat de wil van de dienaren sterker is dan de Wil van Allāh ﷻ. Wat voor leugen over Allāh is groter dan dit?!

18 - En wie beweert dat iemand van de schepping iets wordt waarvoor hij niet is geschapen; die heeft de macht van Allāh over zijn schepping ontkend. En dit is valsheid ten aanzien van Allāh, en een leugen over Hem.

19 - En wie beweert dat ontucht niet is voorbestemd; tegen hem wordt gezegd: "Zie je deze vrouw die zwanger is geraakt door ontucht en een kind heeft gebaard. Heeft Allāh het gewild om dit kind te schapen? En was dit reeds opgenomen in Zijn voorgane kennis?"

Als hij dan zegt: "Nee." Dan beweert hij dat er een schepper is naast Allāh; en deze uitspraak is vergelijkbaar met shirk (afgoderij). Sterker nog, het is shirk.

20 - En wie beweert dat diefstal, het drinken van al-khamr, en het nuttigen van verboden rijkdom, niet volgens de bepaling en het lot van Allāh is; die heeft beweerd dat deze mens in staat is om de voorziening van een ander te consumeren.

En deze uitspraak is vergelijkbaar met de leer van al-Majūsiyyah (het Zoroastrianisme) en an-Nāṣrāniyyah (het Christendom).

Echter, hij heeft zijn voorziening genuttigd en Allāh heeft voor hem bepaald dat hij zijn voorziening zou nuttigen, op de manier waarop hij het heeft genuttigd.

21 - En wie beweert dat het doden van een ziel niet volgens de Voorbeschikking van Allāh [plaatsvindt]; die heeft beweerd dat de gedode persoon buiten zijn aangewezen termijn is overleden. Wat voor ongeloof in Allāh is nog duidelijker dan dit?!

Echter, dit alles is volgens de bepaling van Allāh [ﷻ] en het lot. En dit alles is volgens Zijn Wil ten aanzien van Zijn schepping en Zijn bestuur over hen, en wat is voorgegaan in Zijn kennis over hen. En Hij is de Rechtvaardige, de Waarheid, [degene die] doet wat Hij wil.

22 - En wie de kennis (van Allāh) bevestigd; moet noodzakelijkerwijs ook de Voorbeschikking en de Wil (van Allāh) inzake de kleine en onbeduidende zaken bevestigen. En Allāh is de Brenger van Nood en de Begunstiger, de Misleider en de Leider. Geprezen is Allāh, de beste der Scheppers.

23 - En we getuigen over niemand van de mensen van de Qiblah[1] dat hij in het Vuur is vanwege een zonde die hij heeft verricht, of een kabīrah (grote zonde) die hij heeft begaan. Behalve als hier een overlevering over is, dan wordt deze overlevering overgeleverd zoals die is overgeleverd. En het wordt aangenomen, geaccepteerd en erkend dat het is zoals het is gekomen. En er wordt geen getuigenis afgelegd.

24 - En er wordt over niemand getuigd dat hij in Paradijs is vanwege zijn rechtschapen daden, of vanwege een deugd die hij heeft verricht. Behalve als hier een overlevering over is, dan wordt deze overlevering overgeleverd zoals die is overgeleverd. Het wordt aangenomen, geaccepteerd en erkend dat het zo is zoals het is gekomen. En er wordt geen getuigenis afgelegd.

25 - En al-Khilāfah[2] komt toe aan Quraysh zolang er nog twee mensen zijn.

Het is voor niemand toegestaan om hen hierin te betwisten, of tegen hen te rebellleren. En het wordt van niemand anders geaccepteerd, tot het aanbreken van het Uur.

---

(1) D.w.z. de mensen van de gebedsrichting; degenen die het gebed verrichten en dus moslims zijn.
(2) al-Khilāfah: de hoogste autoriteit over alle moslims. En dat het enkel toekomt aan Qoraysh is de ḥukm (regelgeving) en is geen khabar (kennisgeving over de toekomst).

26 - En de Jihād gaat voort en blijft voortduren samen met de leiders, of zij nu vroom of zondig zijn. En het wordt niet afgeschaft vanwege het onrecht van de onrechtvaardige, of de gerechtigheid van de rechtvaardige.

27 - En het vrijdaggebed en de twee ʿĪd-gebeden en de ḥajj (grote bedevaart) is samen met de Sulṭān (machthebber). Ook al zijn zij niet deugdzaam, rechtvaardig, of godvrezend.

28 - En het afstaan van de khirāj (belasting), de ṣadaqāt (aalmoezen), de aʿshār (tienden), de fay' en de ghanīmah(1) aan de leiders. Of zij hier nu rechtvaardig of onrechtvaardig mee omgaan.

29 - En het zich onderwerpen aan degenen die door Allāh over jou zijn aangesteld. Onttrek je niet van het gehoorzamen aan hen. En rebelleer niet tegen hem met je zwaard, totdat Allāh jou voorziet van een verlossing en een uitweg.(2)

30 - En dat je niet rebeleert tegen de Sulṭān, en dat je luistert en gehoorzaamt, [en] dat je je eed van trouw niet verbreekt; want wie dit doet is een innoveerder, en een verzaker die zich afscheidt van de gemeenschap.

31 - En als een Sulṭan jou iets beveelt dat ongehoorzaamheid is aan Allāh; dan dien je hem absoluut niet te gehoorzamen. Het is niet aan jou om tegen hem te rebelleren. En ontneem hem zijn recht niet.

32 - En het zich onthouden tijdens de fitnah (beproeving/onrust) is een voorafgegane Sunnah. Hier aan houden is een verplichting.

Als je wordt beproefd; geef dan je leven en rijkdom op, [en] niet je Religie.

En draag niet bij aan de fitnah met je hand of tong; maar houdt je hand en tong en begeerte in bedwang. En Allāh is de beproever.

---

(1) al-Fay': wat de moslims aan oorlogsbuit hebben verkregen van de ḥarbī ongelovigen, zonder daarvoor strijd te hebben geleverd. al-Ghanīmah: oorlogsbuit dat ten gevolge van dwang en geweld is verkregen.

(2) En zo ook: het rebelleren met de tong, want dit is een fitnah zoals vermeld zal worden.

33 - En het zich onthouden van de mensen van de Qiblah[1] en verklaar niemand van hen ongelovig om een zonde, en plaats hem niet buiten de Islām vanwege een handeling. Behalve als hierover een overlevering bestaat. Dan wordt de overlevering overgeleverd zoals deze is gekomen, en zoals deze is overgeleverd. En je neemt het aan als waar, en je accepteert het. En je beaamt dat het zo is zoals het is overgeleverd, zoals: het verlaten van het gebed[2],

---

(1) En de mensen van de Qiblah: dat zijn de mensen van at-Tawḥīd (het monotheïsme) en het gebed. Zoals dat is overgeleverd van al-ʾImām Aḥmad ﵀ in «as-Sunnah» van al-Khallāl (141).
En zij zijn degenen waarover de Profeet ﷺ heeft gezegd: **«Wie ons gebed verricht, zich wendt naar onze gebedsrichting, en eet van onze geslachte dieren; hij is een moslim, en hij heeft dezelfde rechten en plichten als de moslims.»** Overgeleverd door al-Bukhārī en anderen uit de overlevering van Anas ﵁.
En sommige Imaams van de Sunnah, als zij niet wijzen op de mensen van de Qiblah, dan wijzen zij op het ongelovig verklaren van de verlater van het gebed; want hij behoort niet tot de mensen van de Qiblah. Zoals Ibn Qutaibah (o. 240H) – de leraar van al-Bukhārī – ﵀ vermeldt in zijn geloofsleer: "En wij verklaren niemand ongelovig om een zonde, behalve het verlaten van het gebed. Ook al pleegt hij de grote zonden."
En Ibn Abī Dāwud ﵀ zei in zijn gedicht omtrent de Sunnah:
'En verklaar de mensen van het gebed niet ongelovig, ook al zondigen zij.
Want zij zondigen allemaal, en de Heer van de Troon vergeeft.'
En als hij niet behoort tot de mensen van het gebed en de mensen van de Qiblah dan is hij in wezen al een ongelovige door het verlaten ervan.
En al-ʾImām Aḥmad keurde de uitspraak af van degene die zei: "En zij [d.w.z. Ahlus-Sunnah] verklaren niemand tot ongelovig door een zonde!" Zonder – bij het niet tot ongelovig verklaren – de mensen van at-Tawḥīd, of de mensen van de Qiblah, of de mensen van het gebed, te specificeren. Imām Aḥmad ﵀ zei afkeurend tegen hem: "Wees stil. Wie het gebed verlaat is ongelovig geworden." «Masāʾil Ibn Hāniʾ» (1873).

(2) De overleveringen omtrent het ongelovig verklaren van de verlater van het gebed zijn talrijk en bekend.
Opmerking: hier haalt Ḥarb al-Kirmānī ﵀ de consensus aan van wie hij heeft meegemaakt van de mensen van kennis, aangaande het ongelovig verklaren van de verlater van het gebed.
En een soortgelijke consensus is eveneens aangehaald door zijn leraar al-ʾImām Isḥāq bin Rāhawīh (o. 231H) ﵀, hij zei: "En het is authentiek overgeleverd van de Boodschapper van Allāh ﷺ dat de verlater van het gebed een ongelovige is. En dat was ook de mening van de mensen van kennis sinds de Profeet ﷺ tot de dag van vandaag, namelijk dat degene die het gebed opzettelijk en zonder excuus verlaat totdat haar tijd is verstreken, een ongelovige is."
«Taʿẓīm Qadr aṣ-Ṣalāt» (990).
En ook Ayyūb as-Sakhtiyānī (o. 131H) ﵀ – en hij is een van de grote tābiʿīn – haalt de consensus aan van degenen die hij hierop heeft aangetroffen, hij zei: "Het verlaten van het gebed is ongeloof waar geen meningsverschil over is." «Taʿẓīm Qadr aṣ-Ṣalāt» (978).
Dit zijn authentieke overeenstemmingen die door de Ahlus-Sunnah met goedkeuring zijn aangenomen, en door de mensen van kennis zijn overgeleverd van de geleerden van de metgezellen en de tābiʿīn, die zij hebben meegemaakt.

. . . .

= En deze overeenstemmingen zijn overeenkomstig met de consensus van de metgezellen ﵃ aangaande het ongelovig verklaren van de verlater van het gebed, zoals door menig geleerden van de mutaqaddimīn (vroegeren) en de muta'akhirīn (lateren) is aangehaald, waaronder:

1 - Jābir bin ʿAbdillāh ﵁ zei toen hij werd gevraagd: "Welke van de daden maakte het onderscheid tussen ongeloof en geloof bij jullie, in de tijd van de Boodschapper van Allāh ﷺ?" Hij zei: "Het gebed."
Overgeleverd door Muḥammed bin Naṣr in «Taʿẓīm Qadr aṣ-Ṣalāt» (893), en al-Lālikā'ī (1537), en het is authentiek [overgeleverd] van hem.

2 - ʿAbdullāh bin Shaqīq ﵀ zei: "De metgezellen van de Profeet ﷺ beschouwden het verlaten van geen enkele daad, als ongeloof, behalve het gebed." Overgeleverd door at-Tirmidhī (2622), en Muḥammed bin Naṣr in «Taʿẓīm Qadr aṣ-Ṣalāt» (948), en het is een authentieke en bevestigde athar (overlevering) van hem.
ash-Shaykh Ibn Bāz ﵀ zei in «Majmūʿ al-Fatāwā» (10/240): "'Abdullāh bin Shaqīq al-ʿUqaylī, de eminente tābiʿī, vermeldt over de metgezellen van de Profeet ﷺ dat zij het verlaten van geen enkele daad als ongeloof beschouwden, behalve het gebed. Dit duidt erop dat het verlaten ervan ongeloof is, volgens de consensus van de metgezellen ﵃."

3 - al-Ḥasan al-Baṣrī ﵀ zei: "Het heeft mij bereikt dat de metgezellen van Muḥammed ﷺ zouden zeggen: 'Tussen een dienaar en het plegen van shirk, waardoor hij ongelovig wordt, is dat hij het gebed zonder excuus verlaat.'"
Overgeleverd door Aḥmad in «al-'Iman» (210/ met mijn verificatie), en Ibn Baṭṭah in «al-Ibānatul-Kubrā» (888). En de isnād (keten van overleveraars) is authentiek. En al-Ḥasan ﵀ behoort tot de grote tābiʿīn die veel van de metgezellen heeft meegemaakt ﵃. En de mensen van kennis hebben het aanhalen van de consensus omtrent vele zaken geaccepteerd van mensen die veel lager zijn qua kennis, memorisatie en waarachtigheid dan hem. En als dit volgens hem niet authentiek zou zijn overgeleverd van de metgezellen ﵃, dan zou hij het niet van hen overleveren en er mee instemmen.

4 - Muḥammed bin Naṣr al-Marwazī ﵀ zei in «Taʿẓīm Qadr aṣ-Ṣalāt» (2/925): "We hebben de overleveringen van de Profeet ﷺ, inzake het ongelovig verklaren van degene die het [gebed] verlaat, en het uit de millah (religie) plaatsen van hem, en het toestaan van het bestrijden van degene die zich onthoudt van het verrichten ervan, reeds vermeld. Vervolgens heeft ons hetzelfde bereikt van de metgezellen ﵃, en er is van niemand van hen iets gekomen dat hiervan afwijkt.'

5 - Ibn Taymiyyah ﵀ in «Sharḥ al-ʿUmdah» (4/74).

6 - Ibn al-Qayyim ﵀ in zijn boek «aṣ-Ṣalāh».
En deze aanhalingen van de consensus van de metgezellen van de Profeet ﷺ – inzake het ongelovig verklaren van de verlater van het gebed, zonder hierbij onderscheid te maken tussen het verlaten ervan uit; afwijzing, onachtzaamheid, of luiheid – zijn authentiek en met acceptatie ontvangen door Ahlus-Sunnah in alle tijden. En nog altijd voeren de geleerden het aan als bewijs, en gebruiken ze het als argument tegen degenen die met hen verschillen. Zoals de murji'ah en anderen. En de betuigingen over deze aanhalingen van de uitspraken van de metgezellen van de Profeet ﷺ, zijn talrijk en wijdverspreid in de boeken van 'Īmān (geloof) en het weerleggen van de murji'ah. En al zou er hieromtrent niets gekomen zijn, behalve wat authentiek is overgeleverd van ʿUmar ﵁ – : "Wie het gebed verlaat, heeft geen aandeel in de Islām." En tevens zijn uitspraak toen hij op de minbar (preekstoel) stond: "Wie niet bidt, heeft geen Islām." – dan zou dat voldoende zijn om de authenticiteit van deze consensus aan te tonen.

. . . .

= Ibn Taymiyyah zei in «Sharḥ al-ʿUmdah» (4/74): "En omdat dit de consensus is van de metgezellen; ʿUmar zei [namelijk] toen hij werd gevraagd en reeds naar het gebed was vertrokken: 'Ja, en degene die het gebed verlaat heeft geen aandeel in de Islām.' En zijn verhaal is te vinden in de Ṣaḥīḥ. En in een riwāyah (overlevering) van hem zegt hij: 'Wie niet bidt, heeft geen Islām.' Overgeleverd door an-Najjād. En dit heeft hij gezegd in de aanwezigheid van een groep metgezellen."

En Ibn al-Qayyim zei in «aṣ-Ṣalāh» (p. 67): "En hij zei dit in de aanwezigheid van een groep metgezellen, en zij verwierpen dit niet. En hetzelfde was reeds [overgeleverd] van Muʿādh bin Jabal, ʿAbdur-Raḥmān bin ʿAwf, en Abī Hurayrah. En het is niet bekend dat een metgezel van hen verschilde."

En weet dat het meningsverschil omtrent deze grote zaak pas ná de tijd van de metgezellen is ontstaan. Hoe kan iemand dan het lef hebben om tegen hen in te gaan in een zaak, waar hun consensus is bevestigd door de getuigenis van de mensen van kennis?!

al-ʾImām al-Awzāʿī zei: "En ik raad je één ding aan dat de twijfel van je wegneemt, en waarmee je het juiste pad treft indien je je eraan vastklampt – met de Wil van Allāh: dat je kijkt naar hetgeen waar de metgezellen van de Boodschapper van Allāh zich op bevonden, aangaande deze zaak. Als zij hierover op één lijn zaten, zonder dat iemand van hen ervan is afgeweken; hoe kan er dan een ander standpunt gevolgd worden? Voorwaar, de ondergang is in het afwijken van hen. En voorwaar, zij zijn nooit tot overeenstemming gekomen over een zaak, terwijl al-hudā (het juiste) ergens anders was.' [«al-Ibānatul-Kubrā» (1870)].

En moge Allāh al-ʾImām Aḥmad genadig zijn. Hij zei, nadat hij werd gevraagd over het afwijken van de uitspraken van de metgezellen wanneer zij het eens waren; "Mag men dan tegen hun uitspraken ingaan?" Hij zei: "Dit is een walgelijke uitspraak; een uitspraak van de mensen van innovaties. Niemand dient af te wijken van de uitspraken van de metgezellen als zij van mening verschillen." [«al-Muswaddah» (p. 283)].

Ik zeg: Als een persoon beweert dat de metgezellen niet tot overeenstemming zijn gekomen over het ongelovig verklaren van de verlater van het gebed, en als hij niet tevreden en overtuigd is met de uitspraken van de Imaams van de Sunnah en de athar, waarin zij de consensus aanhalen omtrent deze grote zaak, laat hem dan zijn claim onderbouwen. En laat hem met uitspraken van de metgezellen komen, waarin zij – het ongelovig verklaren van de verlater van het gebed – tegenspreken. Anders heeft hij gelogen met zijn uitspraak en bewering.

ad-Dushtī zei in zijn boek «Ithbāt al-Ḥad li-Llāh» (3): "En bij de mensen van kennis is het zo, dat degene die over een overgeleverde overlevering zegt dat het fout is, en dat het niet toegepast mag worden; zijn uitspraak wordt verworpen. Het wordt niet van hem aangenomen, behalve met een duidelijk bewijs, met een sterkere keten van overleveraars, [of] met een thiqqah (betrouwbare overleveraar) die getuigt dat het niet authentiek is. Als hij niet daartoe in staat is dan wordt zijn uitspraak verworpen, omdat het een leugen en valsheid is. En wat wij hebben gezegd is dan sterker en heeft meer recht om aangenomen te worden.

= **En zo ontmaskert Allāh degene die halsstarrig de waarheid afwijst, en valsheid volgt door begeerte, ra'y (opinie), en qiyās (analogie).** En Allāh heeft gezegd: ﴿Zeg: 'Breng jullie bewijzen, als jullie waarachtigen zijn.'﴾ [al-Baqarah : 111]. Het is dus zo dat degene die niet met een bewijs komt uit het Boek, of uit de Sunnah, of een consensus van de metgezellen over een uitspraak die hij heeft gedaan of een handeling die hij heeft verricht; dan is dat niet correct, en dan is hij niet waarachtig in wat hij heeft gezegd of gedaan. Integendeel, hij heeft gelogen over Allāh ﷻ en over zijn Boodschapper ﷺ. En wie is onwetender, waanzinniger, meer afgedwaald, en slechter af, dan degene die zonder bewijs of argument luistert naar deze hoofden van onwetendheid, en de waarheid afwijst die authentiek is overgeleverd van de Imaams van de moslims en hun geleerden, met bewijzen uit het Boek en de Sunnah? En wij overleveren van de Imaams van de moslims en hun geleerden van Ahl al-Ḥadīth (de mensen van de overleveringen), middels ketens en bewijzen die wij uit hun boeken halen die welbekend zijn bij de Imaams van de moslims, Ahl al-Ḥadīth; de betrouwbare, bekende, rechtschapen en rechtvaardige auteurs.

Waar halen zij deze betweterij en filosofie vandaan, om in te gaan tegen Allāh, tegen zijn Boodschapper ﷺ, en tegen de Imaams van de moslims en hun geleerden van Ahl al-Ḥadīth? En de moslims hebben geen Imaams behalve Ahl al-Ḥadīth."

Ik zeg: de meesten en de meest bekenden van degenen die afweken omtrent het ongelovig verklaren van de verlater van het gebed in het specifiek, en het verlaten van de daden in het algemeen – terwijl men daartoe in staat is –; zijn de murji'ah, die de religie dunner dan een Sābirī kleed hebben achtergelaten (dat is een dun en doorzichtig kledingstuk). Bij hen behoort degene die de twee geloofsgetuigenissen uitspreekt, de daden in het geheel verlaat, en alle zondes en verderfelijkheden begaat, tot de mensen van het Paradijs!! Om die reden hebben de Imaams van de Sunnah en athar, de hoofdstukken aangaande het ongelovig verklaren van de verlater van het gebed en de verlater van de daden in het algemeen, onder de koppen: ''Īmān' en 'het weerleggen van de murji'ah' geschaard. [...]

al-'Imām Abū Dāwūd ﷺ zegt in zijn «Sunan»: (Hoofdstuk over het weerleggen van al-'Irjā') en hij schaarde daaronder de overlevering omtrent het ongelovig verklaren van de verlater van het gebed. En ook al-'Imām al-Ājurrī ﷺ in zijn werk «ash-Sharī'āh» (2/644), waarin hij een hoofdstuk in het boek: (al-'Īmān , en het weerleggen van de murji'ah) heeft staan, met de titel: (Het vermelden van het ongeloof van degene die het gebed heeft verlaten). En ook al-'Imām Ibn Baṭṭah ﷺ in zijn werk «al-Ibānatul-Kubrā» (2/117), waarin hij zegt: 'Boek: (al-'Īmān en het weerleggen van de murji'ah), Hoofdstuk: (Het ongeloof van de verlater van het gebed en degene die de zakāh achterhoudt, en de geldigheid van het bestrijden en het doden van hen, als zij dit doen). En [zo ook] andere Imaams van de Sunnah die hier niet allemaal genoemd kunnen worden.

Ibn Rajab ﷺ zei in «Fatḥ al-Bārī» (1/21) terwijl hij het heeft over het ongelovig verklaren van de verlater van het gebed: "En hun consensus is aangehaald door Isḥāq bin Rāhawīh. Hij heeft zelfs de uitspraak: 'Men wordt niet ongelovig door het nalaten van deze pilaren, zolang hij deze bevestigd' tot de uitspraken van de murji'ah gerekend.

het drinken van al-khamr(1), en wat daar op lijkt. Of [als] hij een innovatie innoveert, waarvan de pleger ervan wordt toegeschreven aan ongeloof en

---

= En Sufyān bin ʿUyaynah zei hetzelfde: 'De murjiʾah noemen het nalaten van de verplichtingen een zonde van hetzelfde kaliber als incest. Maar zij zijn niet aan elkaar gelijk; want het bewust plegen van incest, zonder het als toegestaan te verklaren, is een daad van ongehoorzaamheid. En het nalaten van de verplichtingen zonder excuus, is ongeloof. En de gelijkenis hiervan is terug te vinden in het verhaal van Ādam en Iblīs, en de joodse geleerden die het profeetschap erkenden, maar de voorschriften niet verrichtten.'

En het is overgeleverd van ʿAṭāʾ en Nāfiʿ mawlā Ibn ʿUmar, dat zij werden gevraagd omtrent degene die zegt: 'Het gebed is een verplichting, maar ik bid niet.' Zij zeiden: 'Hij is een ongelovige.' En dit zei Imām Aḥmad ook.

En Ḥarb heeft van Isḥāq overgeleverd, hij zei: 'De murjiʾah zijn dusdanig het extreme ingegaan dat een van hun uitspraken werd, dat een volk [onder hen] zei: 'Wie de voorgeschreven gebeden, het vasten van Ramaḍān, de zakāh, de ḥajj, en alle andere verplichtingen nalaat zonder het te ontkennen, deze [persoon] verklaren wij niet ongelovig. Zijn zaak wordt overgelaten aan Allāh, aangezien hij erkent.' En zij zijn degenen waarover geen twijfel is – d.w.z.: dat zij murjiʾah zijn.' En wat hieruit blijkt, is dat men ongelovig wordt door het nalaten van deze verplichtingen."

(1) Er zijn vele overleveringen vermeld over het ontkennen van al-ʾĪmān (het geloof) van de drinker van khamr (bedwelmende dranken), en het vergelijken van hem met de aanbidder van al-Lāt en al-ʿUzzah. En dat degene die het drinkt en vervolgens sterft; als een ongelovige mushrik sterft. En ik heb deze [overleveringen] reeds vermeld in het boek «al-ʾĪmān» van al-ʾImām Aḥmad ﷺ.

Ik zeg: Veel van de mensen van kennis scharen de kwestie van de drinker van khamr onder de kwestie van de verlater van het gebed. Omdat degene die al-khamr drinkt zeker het gebed zal verlaten. En wie het gebed verlaat begaat ongeloof.

– ʿAbdullāh bin ʿAmr ﷺ zei: "Dat ik zinā (ontucht) zou begaan is geliefder bij mij, dan dat ik al-khamr zou drinken. Als ik al-khamr zou drinken, zou ik het gebed verlaten. En wie het gebed verlaat heeft geen religie." Overgeleverd door Aḥmad in «al-ʾĪmān» (233).

– En hij zei ook: "Wie 's avonds al-khamr drinkt wordt 's ochtends wakker als mushrik. En wie het 's ochtends drinkt wordt 's avonds een mushrik."

Ibrāhīm an-Nakhaʿī werd gevraagd: "Hoe dan?" Hij zei: "Omdat hij het gebed verlaat." [«Majmūʿ al-Fatāwā» (7/303)].

– En Masrūq ﷺ zei: "Wie al-khamr drinkt begaat ongeloof. En zijn ongeloof is dat hij geen gebed heeft." [Sunan an-Nasāʾī (5665)].

– Abū ʿAbdillāh al-Akhnas ﷺ zei: "Wie al-muskir (het bedwelmende) drinkt heeft zichzelf blootgesteld aan het verlaten van het gebed. En wie het gebed verlaat, treedt buiten het geloof." [«Majmūʿ al-Fatāwā» (7/303)].

Ik zeg: En daarom voegde Ḥarb ﷺ hier het verlaten van het gebed en het drinken van al-khamr samen, inzake het ongelovig verklaren.

het uittreden van de Islām[1]. En volg de athar (overlevering) hierin en overschrijd deze niet.

34 - En ik houd niet van het gebed achter de mensen van innovaties, noch om te bidden voor degenen die van hen komen te overlijden[2].

35 - En de schele [ad-Dajjāl] zal zeker naar buiten komen, daar is geen twijfel over. En hij is de meest leugenachtige leugenaar.

36 - En de bestraffing van het graf is de waarheid; de dienaar wordt gevraagd over zijn Heer, zijn Profeet en zijn religie. En hem wordt zijn plek in het Paradijs of het Vuur getoond.

= **Opmerking**: In sommige drukken van het boek «Ḥādī al-Arwāḥ» is er een toevoeging op de ʿaqīdah (geloofsleer) van Ḥarb ﵀ zoals het door Ibn al-Qayyim is aangehaald. En dat zijn de woorden: ".. zoals het ongeloof van degene die het volgende als toegestaan verklaard; het verlaten van het gebed en het drinken van al-khamr.." Het woord ʿistiḥlāl (toegestaan verklaren)' is hier dus toegevoegd! En deze uitdrukking is geïntercaleerd in de ʿaqīdah van Ḥarb. Want het is niet aanwezig in het origineel dat ik gebruik, en het is ook niet in de originele manuscripten die gebruikt zijn voor de verificatie van het boek «Ḥādī al-Arwāḥ» door ʿMaktabat ʿĀlim al-Fawāʾid'. Want zij hebben zich bij het uitbrengen van dit boek, gebaseerd op vijf hand geschreven manuscripten. En de muḥaqqiq (verificateur) heeft niet gewezen op de aanwezigheid van deze uitdrukking in een van de manuscripten.

En de uitdrukking op deze plaats is niet correct; want het specificeren van al-istiḥlāl aangaande het verlaten van het gebed en het drinken van al-khamr is onjuist. Immers, het toegestaan verklaren van het nalaten van één verplichting vanonder de verplichtingen van de Islām, of het toegestaan verklaren van één van de verboden zaken, is opzichzelfstaande ongeloof.

En waarschijnlijk was degene, die deze uitdrukking heeft toegevoegd, niet in staat om de woorden van Ḥarb ﵀ – waarin hij het nalaten van het gebed en het drinken van al-khamr tezamen vermeldt aangaande het ongelovig verklaren – correct te plaatsen. Waardoor hij het gepast vond om deze uitdrukking toe te voegen, zodat de betekenis in zijn optiek klopte!!

En we hebben reeds de woorden van Ḥarb ﵀ verduidelijkt middels de uitspraken van de Selef, en alle lof is voor Allāh. En Allāh weet het beste.

(1) Zoals het ontkennen van de Kennis van Allāh door de Qadariyyah. En de bewering van Jahmiyyah; dat de Qorʿān geschapen is. En het ontkennen van de ʿuluww (verhevenheid) van Allāh door de ḥalūliyyah Jahmiyyah. En het ongelovig verklaren en vervloeken van de metgezellen ﵃ door de Rāfiḍah. En vele andere zaken.

(2) De auteur schrijft dit standpunt toe aan zichzelf, en dit is ook verklaard door meerdere van zijn leraren. Hij bedoelt hiermee de innovatie die geen ongeloof behelst. Wat betreft degene wiens innovatie het niveau van ongeloof bereikt, zoals de Jahmiyyah, de Qadariyyah die de Kennis van Allāh ontkennen, de extreme Rāfiḍah, en anderen die door de Selef als ongelovigen zijn

37 - En *Munkar* en *Nakīr* zijn waarheid. En zij zijn de ondervragers van de graven. We vragen Allāh om standvastigheid.

38 - En *al-Ḥawḍ* (het Waterbassin) van Muḥammed ﷺ is waarheid. [Een waterbassin] waar zijn Ummah langs zal gaan, en het heeft waterbekers waarvan zij zullen drinken.

39 - En *aṣ-Ṣirāṭ* (de Brug over het Vuur) is waarheid. Het wordt geplaatst over het midden van Jahannam. De mensen zullen het oversteken en het Paradijs ligt daarachter. We vragen Allāh om veiligheid en toelating.

40 - En *al-Mīzān* (de Weegschaal) is waarheid; de goede en de slechte daden worden erop gewogen, zoals Allāh Wil dat het wordt gewogen.

41 - En *aṣ-Ṣūr* (de Trompet) is waarheid; Isrāfīl zal erop blazen, waarop de schepping komt te overlijden. Vervolgens blaast hij er [een tweede keer] in, waarop zij opstaan voor de Heer der werelden, voor de afrekening en het oordeel, en de beloning en de bestraffing, en het Paradijs en het Vuur.

42 - En *al-Lawḥ al-Maḥfūẓ* (het Bewaarde Tablet) is waarheid; hieruit worden de daden van de dienaren voortgebracht; volgens de daarin voorafgegane voorbeschikking en bepaling.

43 - En *al-Qalam* (de Pen) is waarheid; Allāh heeft er de voorbeschikkingen van alle zaken mee opgeschreven, en Hij somde het op in de Dhikr. Gezegend is onze Heer en Verheven [is Hij].

44 - En *ash-Shafāʿah* (de Voorspraak) op de Dag der Opstanding is waarheid; een volk zal voorspraak hebben voor een [ander] volk, waardoor zij niet in het Vuur geraken. En een volk zal uit het Vuur treden nadat zij het binnengingen, middels de voorspraak van de bemiddelaars.
En een volk zal met de genade van Allāh uit het Vuur treden, nadat Hij hen erin laat verblijven zolang Hij Wil.

= aangeduid en buiten de Islām zijn gezet; achter gelijksoortige mensen wordt niet gebeden, en er wordt tevens niet over hen gebeden, zoals de auteur middels āthār van de Selef zal verduidelijken in het bijbehorende hoofdstuk.

45 - En een volk zal voor eeuwig in het Vuur zijn; en dat zijn de mensen van shirk, ontkenning, verloochening, en ongeloof in Allāh.

46 - En de dood zal op de Dag der Opstanding geslacht worden, tussen het Paradijs en het Vuur.

47 - En het Paradijs en wat zich erin bevindt is geschapen. En het Vuur en wat zich erin bevindt is geschapen. Allāh [ﷻ] heeft hen geschapen, vervolgens heeft hij de schepping voor hen geschapen. Zij zullen niet vergaan, en wat zich erin bevindt zal nooit vergaan.

48 - Dus wanneer een innoveerder [of] zindīq(1) een beroep doet op de uitspraak van Allāh ﷻ: ﴿Alles zal vergaan behalve Zijn Aangezicht﴾ [al-Qaṣas : 88], of soortgelijke [van de mutashābih(2) van de Qor'ān];
zeg dan tegen hem: "Alles waarvan Allāh heeft bepaald dat het zal vergaan en zal sterven, zal vergaan. En het Paradijs en het Vuur zijn geschapen om voor altijd te blijven, niet om te vergaan. En zij behoren tot het hiernamaals en niet tot het wereldse."

En de ḥūr al-ʿayn(3) zullen niet sterven bij het aanbreken van het Uur, en ook niet bij het blazen [op de trompet], en zij zullen nooit vergaan; omdat Allāh ﷻ hen heeft geschapen om te blijven en niet om te vergaan. En Hij heeft de dood niet voor hen verordend. Wie iets anders beweerd:
Hij is een afgedwaalde innoveerder, en hij is afgeweken van het rechte pad.

49 - En Allāh heeft zeven hemelen geschapen, de ene bovenop de andere. En zeven aarden, de ene onder de andere. En tussen de hoogste aarde en de laagste hemel is een afstand die afgelegd wordt in vijfhonderd jaar. En tussen elke hemel is een afstand die afgelegd wordt in vijfhonderd jaar.

---

(1) Een zindīq (meervoud: zanādiqah) is een afgedwaald en kwaadaardig persoon die geloof laat zien naar buiten, en ongeloof verbergt vanbinnen.

(2) De mutashābih van de Qor'ān zijn de allegorische Verzen die meer dan één betekenis kunnen hebben.

(3) De schone maagdelijke vrouwen van het Paradijs.

50 - En het water is boven de [hoogste] zevende hemel. En de Troon van ar-Raḥmān (de Bezitter van de Omvattende Genade) [ﷻ] is boven het water. En Allāh, geprezen en verheven is Hij, is op de Troon.

51 - En *al-Kursī* (de Voetenbank) is de plaats van Zijn Voeten.(1)

52 - En Hij is op de hoogte van; wat er in de zeven hemelen is, en wat er in de zeven aarden is, en wat zich tussen hen bevindt, en wat er onder hen is, en wat er onder de grond is, en wat er in de dieptes van de zeeën is, en de oorsprong van elk haar, elke boom, elk gewas, elke plant, elk blad, en het aantal van dit alles, en het aantal kiezelstenen, zandkorrels, stofdeeltjes, en het gewicht van de bergen, en de druppels van de regen, en de daden van de dienaren, hun sporen, uitspraken, ademhalingen, mompelingen, en de insinuerende gedachtes in hun harten. En Hij heeft kennis over alle zaken. Niets hiervan is verborgen voor hem.

53 - En Hij is op de Troon boven de zevende hemel. En voor Hem zijn sluiers van vuur, licht, duisternis, en waar Hij meer van weet.

54 - Dus wanneer een innoveerder, of tegenstrever, of zindīq, een beroep doet op de uitspraak van Allāh ﷻ: ﴿ En Wij zijn dichter bij hem dan zijn halsslagader﴾ [Qāf : 16].

En Zijn uitspraak: ﴿ En Hij is met jullie, waar jullie ook zijn. En Allāh is Alziende over wat jullie doen. ﴾ [al-Ḥadīd : 4].

En Zijn uitspraak: ﴿ Er is geen geheim gesprek tusschen drie personen, of hij is hun vierde ﴾ [al-Mujādilah: 7], [tot Zijn uitsrpaak: ﴿ Hij is met hen, waar zij zich ook bevinden. ﴾ [al-Mujādilah: 7]]. En soortgelijke van de mutashābih van de Qor'ān.

Zeg dan: Hiermee wordt de kennis bedoelt; want Allāh, gezegend en verheven is Hij, is op de Troon boven de hoogste zevende hemel.

(1) Zoals is overgeleverd van Ibn ʿAbbās en Abī Mūsā al-Ashʿarī ﷺ. En ik heb dit van hen gedocumenteerd in het boek «Ithbāt al-Ḥadd li-Lāhi Taʿālā» (41) van ad-Dushtī ﷺ.
Wat betreft wat overgeleverd is van Ibn ʿAbbās, waarin de *Kursī* wordt uitgelegd als 'kennis'; dit is niet authentiek overgeleverd, zoals de Imaams van Ahlus-Sunnah hebben vermeldt. Zie mijn commentaar op het boek «as-Sunnah» van ʿAbdillāh bin Aḥmad (1133)

Hij is op de hoogte van alles, en Hij is apart van zijn schepping, geen enkele plek is verstoken van Zijn kennis.

55 - En Allāh [ﷻ] heeft een Troon, en de Troon heeft dragers die het dragen.

56 - En Hij heeft een *Ḥadd* (grens), Allāh weet het beste over zijn *Ḥadd*.(1)

57 - En Allāh is op Zijn Troon, verheerlijkt is Zijn naam, verheven is Zijn majesteit, en er is geen aanbedene naast Hem.

58 - En Allāh ﷻ is Alhorend, Hij twijfelt niet. Alziend, Hij aarzelt niet. Alwetend, Hij is niet onwetend. Genereus, Hij is niet gierig. Zachtmoedig, Hij haast zich niet. De Opziener, Hij vergeet niet. Wakker(2), Hij is niet onoplettend. Waakzaam, Hij is niet achteloos. Hij; spreekt, beweegt(3), hoort, ziet, kijkt,

---

(1) Abu Muḥammed Maḥmūd bin Abī al-Qāsim ad-Dushtī, overleden in het jaar: 665H ﷺ, heeft een boek geschreven over het bevestigen van de *Ḥadd* van Allāh ﷻ, die hij «Het bevestigen van de *Ḥadd* van Allāh ﷻ en dat Hij zit op Zijn Troon» heeft genoemd. En Allāh heeft mij en mijn broeder omwille van Allāh Musliṭ al-ʿUtaybī, begunstigd door het (boek) te verifiëren en uit te brengen (in het jaar 1431H). En ik heb in de introductie ervan de zaken benoemd die gerelateerd zijn aan het bevestigen van de *Ḥadd* en het zitten van Allāh ﷻ.

(2) Deze uiting is een berichtgeving over Allāh ﷻ, en geen naamgeving. Immers, de categorie van berichtgeving is breder dan de categorie van naamgeving en beschrijving, zoals ik heb verduidelijkt in het boek «al-Iḥtijāj bil-Āthār as-Salafiyyah ʿalā Ithbāt aṣ-Ṣiffāt al-ʾIlāhiyyah, wa ar-Radd ʿalā al-Mufawwiḍah wal Mushabbihah wal Jahmiyyah. (Het aanvoeren van de overleveringen van de Selef, inzake het affirmeren van de Goddelijke Eigenschappen, en het weerleggen van de Mufawwiḍah, Mushabbihah, en Jahmiyyah)»

(3) **Ik zeg:** Beweging behoort tot de noodzakelijke implicatie van al-Majīʾ (het komen) en an-Nuzūl (het neerdalen). En het is door meerdere groepen van Ahlus-Sunnah en al-Ḥadīth bevestigd voor Allāh ﷻ; ik heb hen vermeld in de verificatie van het boek «Ithbāt al-Ḥadd li-Lāhi Taʿālā» van ad-Dushtī ﷺ (p. 120).
Ibn Taymiyyah zei in «Majmūʿ al-Fatāwā» (5/577): 'En ʿUthmān bin Saʿīd ad-Dārimī vermeldde het bevestigen van de term "beweging" in het boek «Naqduhu ʿalā Bishr al-Marīsī (Zijn [ʿUthmān] Weerlegging op Bishr al-Marīsī)», en hij propageerde het als zijnde de uitspraak van Ahlus-Sunnah en al-Ḥadīth. En *Ḥarb* bin Ismāʿīl al-Kirmānī vermeldde het, toen hij de madh-hab van Ahlus-Sunnah en de Athar vermeldde, en hij noemde degenen die hij hierop ontmoette; Aḥmad bin Ḥambal, Isḥāq bin Rāhawīh, ʿAbdullāh bin az-Zubayr al-Ḥumaydī, en Saʿīd bin Manṣūr. En het is tevens de uitspraak van Abī ʿAbdillāh bin Ḥāmid en anderen.
En velen van de mensen van de ḥadīth en de Sunnah zeggen: de betekenis is correct; maar de term [beweging] wordt niet geuit, aangezien het niet in een overlevering is gekomen.'

Hij beperkt en verruimt (Zijn voorzieningen), Hij lacht, Hij verheugt zich, Hij heeft lief, Hij haat, Hij heeft afkeer en is tevreden, Hij is ontevreden, Hij maakt zich boos, Hij is barmhartig, Hij vergeeft, Hij pardonneert, Hij geeft en Hij onthoudt, en Hij daalt elke nacht neer naar de aardse hemel, hoe Hij Wil, en op de manier die Hij Wil. ﴿ Niets is aan Hem gelijk. En Hij is de Alhorende, de Alziende. ﴾ [ash-Shūrā : 11]

59 - En de harten van de dienaren bevinden zich tussen twee vingers van de vingers van de Raḥmān, hij keert ze hoe Hij Wil, en informeert ze wat Hij wenst.

60 - En Hij schiep Ādam met Zijn Hand naar Zijn evenbeeld.(1)

---

(1) Hij verwijst naar de overlevering van Ibn 'Umar ﵄, hij zei: de Profeet ﷺ zei: **«Allāh schiep Ādam naar het evenbeeld van de Raḥmān.»** En dit is een authentieke overlevering. Het is authentiek verklaard door Imām Aḥmad, Imām Isḥāq bin Rāhawīh – moge Allāh genadig zijn met hen – en door andere Imaams van de Sunnah.
En in «al-Fatḥ» (5/183) is ***Ḥarb*** al-Kirmānī geciteerd uit zijn boek «as-Sunnah», hij zei: "En Ḥarb al-Kirmānī zei in het boek «as-Sunnah»: ik hoorde Isḥāq bin Rāhawīh zeggen: 'Het is authentiek overgeleverd dat Allāh, Ādam heeft geschapen in het evenbeeld van de Raḥmān.' En Isḥāq al-Kawsaj zei: ik hoorde Aḥmad zeggen: 'Dat is een authentieke overlevering.'"
En aṭ-Ṭabarānī zei in het boek «as-Sunnah»: "'Abdullāh bin Aḥmad bin Ḥambal overleverde aan ons, hij zei: een man zei tegen mijn vader, dat een (andere) man zei: 'Allāh schiep Ādam in zijn evenbeeld, d.w.z.; in het evenbeeld van een man.' Waarop hij (Imām Aḥmad) zei: 'Hij liegt, dat is de uitspraak van de Jahmiyyah.'"
Ik zeg: De Selef zijn in overeenstemming over het feit dat het voornaamwoord **[Zijn]** in deze overlevering, naar Allāh ﷻ verwijst; in tegenstelling tot de interpretaties van de Jahmiyyah en degenen die het met hen eens zijn.
En ik heb uitgebreid gesproken over deze kwestie in mijn commentaar op het boek «Ithbāt al-Ḥadd li-Lāhi Ta'ālā» van ad-Dushtī (54), en «al-Ibānah aṣ-Ṣughrā» van Ibn Baṭṭah (285).

61 - En de hemelen en de aarden zijn op de Dag der Opstanding in Zijn palm en greep.

62 - En Hij zal Zijn Voet in Jahannam plaatsen, waarop het samen wordt gebracht.

63 - En Hij zal een volk uit het Vuur halen met Zijn Hand.

64 - En de mensen van het Paradijs zullen naar Zijn Gezicht kijken en Hem bezoeken; waarop Hij hen zal eren, en zich aan hen zal tonen, en hen zal geven.

65 - En de dienaren zullen aan hem voorgelegd worden op de Dag van de Beslissing en het Oordeel. Hij zal hun afrekening op zichzelf nemen, en Hij zal dit (de afrekening) aan niemand anders overlaten.
Verheven en glorieus is onze heer, en Hij heeft de macht om te doen wat Hij Wil.(1)

66 - En de Qorʾān is de Spraak van Allāh. Hij heeft het uitgesproken, en het is niet geschapen. Wie beweert dat de Qorʾān geschapen is, is een Jahmī, een ongelovige.

67 - En wie beweert dat de Qorʿān de Spraak van Allāh is, en vervolgens stopt en niet zegt: "het is niet geschapen", die is nog ongeloviger dan de eerste, en zijn uitspraak is nog walgelijker.

68 - En wie beweert dat onze uitspraken van de Qorʾān en onze recitatie ervan geschapen zijn, en dat de Qorʾān [zelf] de Spraak van Allāh is, die is een walgelijke Jahmī, een innoveerder.(2)

---

(1) En zijn uitspraak: "En Hij heeft de macht om te doen wat Hij Wil", is overgeleverd door Muslim in zijn «Ṣaḥīḥ» (381), in de overlevering van Ibn Masʿūd ﷺ waarin staat: "Waarom lach je o Boodschapper van Allāh?" Hij zei: **"Vanwege de lach van de Heer der werelden, toen hij (de verlanger naar het Paradijs) zei: 'U bespot mij terwijl u de Heer der werelden bent?' Hij zou zeggen: 'ik spot niet met jou, maar ik heb de macht om te doen wat ik wil.'"**
Ik zeg: en deze uitspraak is verkeerd geïnterpreteerd door de mensen van innovaties. En wat het meest voorkomt in de Qorʾān en de Sunnah is de uitspraak: "En Hij is Almachtig over alle zaken."

(2) al-Lālikāʾī heeft overgeleverd (594) van Ibn Abī Ḥātim, hij zei: Ḥarb schreef naar mij: "Voorwaar, het correcte en de duidelijke waarheid, waarop wij de mensen van kennis hebben aangetroffen, is dat degene die beweert dat onze uitspraken van de Qorʾān en onze recitatie geschapen is; dat die een Jahmī is, een walgelijke innoveerder."

69 - En wie dit volk niet tot ongelovigen verklaart, en alle Jahmiyyah [ook niet], die is net als hen.

70 - En Allāh heeft tot Mūsā gesproken [in een gesprek]. En Hij overhandigde hem at-Tawrāh (de Torah), van Zijn Hand naar zijn hand[1]. En Allāh is altijd al sprekende en Alwetend geweest. Gezegend is Allāh, de beste der scheppers.

71 - En *ar-Ru'yā* (de droom) komt van Allāh [ﷻ], en het is waarheid. Wanneer de dromer iets ziet in zijn slaap wat niet dubbelzinnig is, en hij beschrijft het aan een geleerde, en hij is waarachtig in zijn beschrijving, en de geleerde interpreteert het volgens de juiste interpretatie, en hij verdraait het niet; dan is de *Ru'yā* en diens interpretatie waar.

En *ar-Ru'yā* van de profeten was een openbaring.

---

(1) Ibn Taymiyyah ﷺ werd gevraagd in «Majmū' al-Fatāwā» (12/532) over degene die zegt: "Allāh heeft tot Mūsā gesproken, en zijn oren hebben het gehoord, en zijn hart heeft het opgenomen. En Allāh heeft at-Tawrāh met Zijn Hand geschreven, en heeft het aan hem overhandigd, van Zijn Hand naar zijn hand." En een andere die zei: "Hij heeft enkel met een wāsiṭah (medium) tot hem gesproken."
Hij [Ibn Taymiyyah] antwoordde: "Degene die zei: 'Allāh heeft tot Mūsā gesproken zoals Hij heeft bericht in Zijn Boek' heeft het juist. Wat betreft degene die zei: 'Hij heeft tot Mūsā gesproken met een wāsiṭah', hij is een afgedwaalde en heeft het fout. Sterker nog, de Imaams hebben gezegd dat degene die dat zegt, gevraagd wordt om berouw te tonen. Of hij toont berouw, of hij wordt gedood. Want deze uitspraak is een verwerping van wat noodzakelijk gekend wordt in de Islām. En omdat het bevestigd is in het Boek, de Sunnah, en de concensus.. en in de bewaarde overlevering van de Profeet ﷺ: **"Ādam en Mūsā troffen elkaar. Ādam zei: 'Jij bent Mūsā die door Allāh is aangesproken. Hij heeft tussen jou en Zichzelf geen boodschapper van Zijn schepping geplaatst.'"**
En de Selef van de Ummah en haar Imaams hebben de Jahmiyyah tot ongelovigen verklaard, die zeiden: 'Allāh heeft spraak geschapen in sommige objecten, die Mūsā heeft gehoord.' En ze legden "het aanspreken" op deze manier uit.
En wat betreft zijn uitspraak: 'Allāh heeft at-Tawrāh met Zijn Hand geschreven', dit is overgeleverd in de Ṣaḥīḥayn. Wie dit dus verwerpt is een afgedwaalde en heeft het fout. En als hij het verwerpt, nadat hij kennis heeft genomen van de authentieke overlevering, dan verdient hij de straf.
En wat betreft zijn uitspraak: 'Hij overhandigde het van Zijn Hand naar zijn hand.' Dit is overgeleverd door een groep tābi'īn, en dit is tevens zo bij de Ahlul-Kitāb (de mensen van het Boek). Echter, ik ken geen overlevering met een andere bewoording, van de Profeet ﷺ. Dus wie deze uitspraak doet en er iets mee bedoelt wat hiervan afwijkt, die heeft het fout. En Allāh weet het beste."

Dus welke onwetende is onwetender dan degene die *ar-Ru'yā* tegenspreekt, en beweert dat het niets is.

[En het heeft mij bereikt dat degene die deze uitspraak doet (d.w.z.; dat het niets is), niet van mening is dat de grote wassing gedaan moet worden na het hebben van een natte droom.]

72 - En het is overgeleverd van de Profeet ﷺ: **"Dat de *Ru'yā* van een gelovige; spraak is, waarmee Allāh tot Zijn dienaar spreekt."**(1)

73 - En hij zei: **"*ar-Ru'yā* komt van Allāh."**(2) En van Allāh komt het succes.

En tot de heldere, duidelijke, bevestigde en bekende Sunnah behoort:

74 - Het vermelden van de verdiensten van de metgezellen van de Boodschapper van Allāh ﷺ. Van hen allen. En zich onthouden van het vermelden van hun fouten en wat tussen hen heeft plaatsgevonden.

75 - Wie de metgezellen van de Boodschapper van Allāh ﷺ beschimpt, of [dit doet bij] één van hen, of hen aanvalt, of hun gebreken openbaart, of een van hen beschuldigt met weinig of veel [zaken], of met iets kleins of groots, met als streven hiermee kwaad te spreken over een van hen; [diegene] is een innoveerder, een rāfiḍī, een kwaadaardig persoon, een afgedwaalde. Moge Allāh zowel zijn verplichte als vrijwillige daden niet accepteren. Het houden van hen is een Sunnah. En het verrichten van smeekbedes voor hen is een qurbah (daad om dichter bij Allāh te komen). En het volgen van hun voorbeeld is een wasīlah (middel van toenadering tot Allāh). En het nemen van hun āthār is een faḍīlah (deugd).

(1) Deze overlevering zal met keten vermeld worden (448)

(2) Overgeleverd door al-Bukhārī (5747) en Muslim (5959), van de overlevering van Abī Qatādah al-Anṣārī ﷺ.

76 - En de beste van de Ummah, ná de Profeet ﷺ is: Abū Bakr. En de beste van hen na Abī Bakr is: ʿUmar. En de beste van hen na ʿUmar is: Uthmān.

77 - En een groep van de mensen van kennis en Ahlus-Sunnah zei: en de beste van hen na ʿUthmān is: ʿAlī.

78 - En een groep stopte bij ʿUthmān.

79 - En zij zijn rechtgeleide kaliefen, mahdiyyūn.

80 - Vervolgens zijn na deze vier, de metgezellen van Muḥammed ﷺ de beste mensen.

81 - Het is voor niemand toegestaan om iets van hun fouten te vermelden. Of een van hen te beschimpen met een gebrek, tekortkoming of voorval.

Als iemand dit [toch] doet, dan is het voor de Sulṭān verplicht: om hem te disciplineren en te straffen. Hij mag hem niet pardonneren. Integendeel, hij dient hem te straffen en vervolgens te vragen berouw te tonen. Als hij berouw toont, wordt het van hem geaccepteerd. En als hij geen berouw toont, dient hij hem opnieuw te straffen en vervolgens levenslang op te sluiten totdat hij berouw toont en tot inkeer komt.

Dit is de sunnah inzake de metgezellen van Muḥammed ﷺ.[1]

---

(1) Als de Sulṭān zijn verplichting niet nakomt en hem niet vraagt om berouw te tonen of hem disciplineert, dan is het verplicht voor jou om hem te verlaten en te boycotten. Zoals al-Ājurrī zei in «ash-Sharīʿah» (3/1109), omtrent het oordeel over degene die zegt dat de Qorʾān geschapen is: “Dit is een ongelovige, hem wordt gevraagd om berouw te tonen. Of hij toont berouw en wendt zich af van zijn valse overtuiging, of hij wordt gedood door de Imām. En als de Imām hem niet doodt en niet vraagt om berouw te tonen, en het is bekend dat dit zijn overtuiging is; dan wordt hij verlaten, en hij wordt niet aangesproken, en hij wordt niet begroet, en er wordt niet achter hem gebeden, en zijn getuigenis wordt niet geaccepteerd, en de moslim huwt hem zijn dierbaren niet.”

82 - En hij dient het recht van de Arabieren te erkennen, en hun deugd, en hun precedent. En hij dient van hen te houden;(1)

83 - Vanwege de overlevering van de boodschapper van Allāh ﷺ: **"Het houden van de Arabieren is geloof, en het haten van hen is hypocrisie."**(2)

---

(1) Ibn Taymiyyah ﷺ zei in «Iqtiḍā' aṣ-Ṣirāṭ» (1/379): "Hetgeen waar Ahlus-Sunnah wal Jamā'āh zich op bevinden; is het geloven dat de *jins* (ras/soort) van de Arabieren, beter is dan de *jins* van de 'ajam (niet-Arabieren), zoals de Hebreeën, de Arameeërs, de Romeinen, de Perzen en anderen. En dat Qoraysh de beste Arabieren zijn, en dat Banī Hāshim de beste van Qoraysh zijn, en dat de boodschapper van Allāh ﷺ de beste van Banū Hāshim is. Hij is de beste van de schepping, als individu. En hij heeft de beste nasab (afstamming). En de goedheid van de Arabieren, en vervolgens Qoraysh, en vervolgens Banī Hāshim, is niet alleen omdat de Profeet ﷺ tot hen behoort – ook al is dit op zichzelf een deugd – maar omdat zij (de Arabieren) wezenlijk beter zijn. En daarmee wordt bevestigd dat de Profeet ﷺ de beste nasab heeft en het beste individu is."
Vervolgens vermeldde hij de uitspraken van *Ḥarb* omtrent de goedheid van de Arabieren en het beschimpen van de Shu'ūbiyyah.
En Ibn Taymiyyah heeft uitvoerig gesproken over deze kwestie, en hij heeft de bewijzen voor het bevoorrechten van de Arabieren vermeldt. Hij zei in «Majmū' al-Fatāwā» (19/29): "En de meerderheid van de geleerden is van mening dat de *jins* van de Arabieren beter is dan de rest. Net zoals de *jins* van Qoraysh beter is dan de rest, en de *jins* van Banī Hāshim beter is dan de rest. En het is overgeleverd van hem ﷺ in de Ṣaḥīḥ, dat hij zei: **"Mensen zijn als goud en zilver; degenen die het beste waren in al-Jahiliyyah (pre-islamitische periode van onwetendheid) zijn het beste in de Islām, als ze religieus begrip hebben."** Maar het bevoorrechten van een groep boven een andere groep, betekent niet dat elk individu (van de ene groep) beter is dan elk individu (van de andere groep). Immers, er zijn talrijke niet-Arabieren die beter zijn dan de meeste Arabieren. En velen van de Muhājirīn en de Anṣār die niet tot Qoraysh behoren, zijn beter dan de meesten van Qoraysh..'
En zie: «al-Muṣannaf» van Ibn Abī Shaybah, hoofdstuk; 'De goedheid van de Arabieren'. En het boek van de Irāqī (al-Ḥāfiẓ Abū al-Fāḍl, Zayn ad-Dīn) die hij 'Maḥajjat-ul-Qurb fī Faḍli al-'Arab' heeft genoemd. En het boek: 'Mablagh al-Arb fī Fakhri al-'Arab'.

(2) Overgeleverd door al-Ḥākim (4/87), en hij zei: "De keten is authentiek". Adh-Dhahabī reageerde op hem en zei: "al-Haytham is matrūk (zijn overleveringen worden verlaten), en Ma'qal is zwak."
al-'Ajlūnī zei in «Kashf al-Khafā'» (1/370): "En er zijn vele overleveringen gekomen over het liefhebben van de Arabieren, het samen nemen [van deze overleveringen] zorgt ervoor dat de overlevering ḥasan is. En een groep heeft ervoor gekozen om het op papier te zetten, waaronder al-Ḥāfiẓ al-'Irāqī."
Ibn Taymiyyah zei in «Iqtiḍā' aṣ-Ṣirāṭ» (1/387) nadat hij deze overlevering had vermeld: "En *Ḥarb* al-Kirmānī en anderen hebben deze overlevering als argument gebruikt, en ze hebben de volgende bewoording vermeld: **"Het houden van de Arabieren is geloof, en het haten van hen is hypocrisie en ongeloof."** En deze keten is op zichzelf discutabel, maar waarschijnlijk is het met een andere keten overgeleverd. En ik heb het enkel opgeschreven omdat het overeenkomt met de betekenis van de overlevering van Salmān. Want hij (de Profeet ﷺ) heeft in de overlevering van Salmān [zie (510)] gezegd, dat het haten van hen een vorm van ongeloof is. En dit houdt in dat

84 - En we volgen niet de uitspraak van de Shuʿūbiyyah(1) en de verachtelijken van de *mawālī* (bevrijde slaven), die niet van de Arabieren houden, en hen geen begunstiging toekennen. Voorwaar, hun uitspraak is een innovatie en een dwaling.

85 - En wie de verdiensten, de handel, en het verkrijgen van rijkdom volgens de [toegestane] wegen, verbiedt; hij is onwetend en heeft een fout begaan en is afgedwaald. Integendeel, de verdiensten die volgens de [toegestane] wegen zijn verkregen, zijn toegestaan. Het is toegestaan verklaard door Allāh [ﷻ], zijn boodschapper [ﷺ] en de geleerdes van de Ummah.(2)

= het houden van hen een vorm van geloof is. Dus dit is overeenkomstig daarmee."

Ik zeg: En een soortgelijke overlevering is authentiek overgeleverd van de Profeet ﷺ over sommige Arabieren, zoals de Anṣār. Al-Bukhārī (3783) heeft de overlevering van al-Barā' ﷺ overgeleverd, hij zei: de Profeet ﷺ zei: **"Niemand houdt van de Anṣār behalve een gelovige. En niemand haat hen behalve een hypocriet."**

(1) In punt (108) volgt de definitie van de auteur voor de 'Shuʿūbiyyah'.
En Ibn Taymiyyah zei in «Iqtiḍā' aṣ-Ṣirāṭ» (1/372): "En een groep mensen was van mening dat de *jins* van de Arabieren niet bevoorrecht is t.o.v. de *jins* van de niet-Arabieren. En zij worden de 'Shuʿūbiyyah' genoemd, vanwege het voortrekken van de volkeren die in constrast staan met de stammen. Zoals werd gezegd: 'De stammen zijn van de Arabieren, en de volkeren zijn van de niet-Arabieren.' En sommige mensen trekken sommige soorten niet-Arabieren zelfs voor op de Arabieren. En meestal komen zulke meningen alleen tot uiting door een vorm van hypocrisie; hetzij in de overtuiging, hetzij in daden die voortkomen uit zielsbegeertes met misvattingen die hiertoe leiden. En daarom staat er in de overlevering: "Het houden van de Arabieren is geloof, en het haten van hen is hypocrisie.""

(2) Abū ʿAbdillāh Muḥammed bin Khafīf (o. 371H) ﷺ zei: "En wat wij geloven, is dat Allāh de verdiensten, de handel, en de nijverheid heeft toegestaan. En Hij heeft bedrog en onrecht verboden. Wat betreft degene die deze verdiensten verbiedt, hij is een misleidende afgedwaalde innoveerder. Immers; corruptie, bedrog en onrecht hebben niets te doen met handel en nijverheid. Allāh en Zijn boodschapper hebben enkel bedrog en onrecht verboden, en niet het verkrijgen van verdiensten en het drijven van handel. Want deze zaken zijn op basis van het Boek en de Sunnah toegestaan, tot de Dag der Opstanding. En wat wij geloven, is dat Allāh niet het nuttigen van het toegestane beveelt, om vervolgens de wegen ernaartoe weg te nemen. Want hetgeen wat Hij hen heeft opgedragen is aanwezig tot de Dag der Opstanding. En wie gelooft dat de aarde geen toegestane zaken bevat, en dat de mensen zich bevinden in het verbodene; is een afgedwaalde innoveerder. Echter, het [toegestane] is gering in een bepaalde plek, en uitbundig in een andere plek. Het is dus niet afwezig op aarde." Einde citaat uit het boek: «al-Ḥamawiyyah» (p. 457 -458).

De man dient zich dus in te spannen voor zichzelf en zijn gezinsleden. En hij dient te streven naar de gunst van zijn Heer. Wanneer hij dit nalaat omdat hij de verdiensten afwijst, dan is hij een afgedwaalde(1).

86 - En eenieder heeft het volste recht op het geld dat hij heeft geërfd, verdiend, gekregen of verworven. In tegenstelling tot wat de afgedwaalde *mutakallimīn*(2) beweren.

---

(1) Vanwege de overlevering van Wahb bin Jābir, hij zei: "Een slaaf van ʿAbdullāh bin ʿAmr zei tegen hem [ʿAbdullāh]: 'Ik wil deze maand hier verblijven, in Bayt al-Maqdis.' Hij zei tegen hem: 'Heb jij iets achtergelaten voor je gezin, waarmee zij zich kunnen onderhouden deze maand?' Hij zei: 'Nee.' Hij zei: 'Keer dan terug naar je gezin, en laat hen met hetgeen waarmee zij zich kunnen onderhouden. Want ik hoorde de boodschapper van Allāh ﷺ zeggen: **"Het is genoeg zonde voor een persoon om degenen die hij onderhoudt te verwaarlozen."**" Overgeleverd door Aḥmad (6842), en het is een authentieke overlevering.
En in «al-Jāmiʿ li Akhlāq ar-Rāwī» (50) is overgeleverd van ʿAbdur-Raḥīm bin Sulaymān ar-Rāzī, hij zei: "Wij waren bij Sufyān ath-Thawrī, en telkens wanneer een man naar hem toekwam om kennis op te doen, vroeg hij hem: 'Wordt jij voorzien in je levensonderhoud?' Als hij vertelde dat hij was voorzien, beval hij hem om kennis op te doen. En als hij niet was voorzien, beval hij hem om de kost te winnen."
En in «al-Ḥath ʿalā at-Tijārāh» van al-Khallāl (115) is overgeleverd van al-ʾImām Aḥmad, hij zei: "Het is voor niemand gepast om het werk te laten liggen, en te gaan zitten wachten op wat de mensen hebben; of ze geven hem of ze weigeren hem iets te geven. Door arbeid te verrichten en verdiensten te verkrijgen ziet men af van hebzucht. Hij ﷺ zei: **"Dat een man zijn touw draagt en brandhout verzamelt en deze verkoopt op de markt en hiermee zichzelf voorziet, is beter voor hem dan dat hij de mensen vraagt, of zij geven hem, of zij weigeren hem te geven."** De Profeet ﷺ heeft gezegd dat het verrichten van arbeid beter is dan het bedelen. En Allāh de Verhevene heeft gezegd: : ﴿Haast jullie dan naar het gedenken van Allāh en laat de handel achter.﴾ [AL-JUMUʿAH : 9]. Deze uitspraak van Hem is een toestemming om te kopen en te verkopen. En ik prefeer dat een man zwoegt om zijn voorziening te verkrijgen. En dat hij onafhankelijk is van de mensen. Dit is in mijn opinie beter.'
IK ZEG: Er is een volk dat zegt: 'Wij vertrouwen [op Allāh]. En wij zien geen werk behalve bij de onrechtplegers. En dat is omdat wij alleen onrechtplegers kennen.'
Abū ʿAbdillāh zei: 'Hoe mooi is het vertrouwen op Allāh ; maar het is voor niemand gepast om te zitten en geen arbeid te verrichten, totdat zus en zo hem voeden. Wij preferen het werken, en wij streven naar onze voorziening, en wij zijn niet afhankelijk van het bedelen. En onafhankelijk zijn van de mensen door middel van werk, is geliefder bij mij dan het bedelen.' Zie «al-Jāmiʿ li Akhlāq ar-Rāwī van al-Khaṭīb» (1/141). En het boek: «al-Ḥath ʿalā at-Tijārah» van al-Khallāl.

(2) En zij zijn een groepering van de Mazdakiyyah. En zij zijn zanādiqah die beweren dat niemand begunstigd is als het gaat om rijkdom of familie. En wie in staat is om datgene te bemachtigen wat de mensen aan bezit hebben, dan is dit toegestaan en geoorloofd voor hem. En zij zijn zo genoemd omdat er in de tijd van de *akāsira* (Perzische keizers) een man verscheen die 'Mazdak' werd genoemd. En hij sprak deze verklaring uit. «at-Tanbīh wa ar-Radd» van al-Malṭī (p.92)
IK ZEG: vandaag de dag zijn dit de communisten.

87 - En de Religie is enkel:

Het boek van Allāh [ﷻ], en āthār (overleveringen), en Sunan, en authentieke overleveringen van de thiqqāt (betrouwbare overleveraars): met authentieke berichtgevingen die sterk, bekend en beroemd zijn.

Overgeleverd door de eerste thiqqah van de volgende bekende thiqqah.

Ze bevestigen elkaar totdat deze [ketting] eindigt bij de Profeet ﷺ, of de metgezellen van de Profeet, of de tābiʿīn, of de opvolgers van de tābiʿīn, of degenen na hen vanonder de bekende Imaams die als voorbeeld genomen worden. Zij die zich vasthouden aan de Sunnah, en vastklampen aan de athar. Zij die niet bekend staan om een innovatie, noch beticht worden van leugens, noch beschuldigd worden van een afwijking.(1)

En zij zijn geen aanhangers van qiyās (gevolgtrekking door analogie) of opinie; want qiyās in de religie is vals. En opinie ook, deze is nog valser.(2)

88 - En de mensen van opinie en qiyās in de Religie zijn innoveerders, onwetenden, en afgedwaalden. Behalve als hierover een athar bestaat, afkomstig van de voorgaande betrouwbare Imaams. Dan is het nemen van de athar gepaster.(3)

---

(1) Hier eindigt de aanhaling van Ibn al-Qayyim van de ʿaqīdah van *Ḥarb* al-Kirmānī uit zijn boek «Ḥādī al-Arwāḥ». Hij eindigde deze met punt (90).

(2) al-Barbahārī ﷺ zei in «Sharḥ as-Sunnah» (99): "En weet, moge Allāh je genadig zijn, dat degene die over de Religie van Allāh spreekt met zijn opinie, zijn qiyās, en zijn interpretatie, zonder bewijs uit de Sunnah en de Jamāʿah (gemeenschap), diegene heeft gesproken over Allāh zonder kennis. En wie over Allāh spreekt zonder kennis, behoort tot de *mutakallifīn* (degen die de grenzen overschrijdt). En de waarheid is datgene dat van Allāh ﷻ is gekomen. En de Sunnah is datgene dat de Profeet ﷺ heeft verordend."

(3) Muḥammed bin ʿAbdul-ʿAzīz (o. 241H) zei: "De mensen van opinie en qiyās in de Religie zijn afgedwaalde innoveerders, en hebben zich afgescheiden van de millah (Religie) van de Ummah. Want de mensen van opinie en qiyās in de Religie willen hiermee het Boek en de Sunnah buiten werking stellen. En de kennis en de athar doen vervallen. En zich afzonderen met hun opinie en qiyās." «ar-Risālah al-Wāḍiḥah» (2/629). En al-Imām Aḥmad ﷺ zei: "Je zult nauwelijks iemand vinden die zich heeft ingelezen over ar-Ra'y (de opinie), of zijn hart is gecorrumpeerd."
En hij zei: "De mensen dienen enkel de āthār van de Boodschapper van Allāh ﷺ te volgen, en de authentieke van de zwakke [overleveringen] te onderscheiden. Daarna volgt men de uitspraken van de metgezellen van de Boodschapper van Allāh ﷺ, indien hun uitspraken niet verschillen van elkaar. Mochten zij verschillen, dan wordt er naar het Boek gekeken, en de uitspraak die het meest in de buurt komt van het Boek, die wordt genomen.

89 - En wie beweert dat hij niet eens is met at-Taqlīd[1] (navolging), en dat hij in zijn Religie niemand navolgt;

= Of [in de buurt] van de uitspraak van de Boodschapper van Allāh ﷺ, die wordt genomen. En als er niets is overgeleverd van de Boodschapper van Allāh ﷺ, en [ook] niet van iemand van de metgezellen van de Profeet ﷺ, dan wordt er gekeken naar de uitspraak van de tābiʿīn. De uitspraak van hen die het meest in de buurt komt van het Boek en de Sunnah, die wordt genomen. En wat de mensen na hen hebben geïnnoveerd wordt gelaten." «Badā'iʿ al-Fawā'id» (5/1427).

En er zal meer verduidelijking volgen van de auteur, onder het punt (109).

(1) Wat bedoeld wordt met *at-Taqlīd*, door de mutaqaddimīn vanonder de geleerden van ḥadīth en Imaams van de Sunnah, is enkel het navolgen van de āthār en de metgezellen ﷺ en degenen die in hun voetstappen traden van de geleerden van de Selef. En dit is de geprezen taqlīd. Echter, de afgekeurde taqlīd van de muta'akhirīn, is het navolgen van degene wiens uitspraak niet als argument aangevoerd kan worden zonder bewijs of athar.

Isḥāq bin Rāhawīh ﷺ zei: "Wij zijn slechts mensen van navolging en imitatie van onze Imaams en voorgangers, moge Allāh hen genadig zijn. We spreken geen vernieuwing uit die niet in het Boek van Allāh te vinden is, of in de Sunnah van de Boodschapper van Allāh ﷺ, of die door geen Imām is geuit." «as-Sunnah» van al-Khallāl (9712).

En al-Barbahārī ﷺ zei in Sharḥ as-Sunnah (93): "En weet, dat de Religie bestaat uit taqlīd. En het navolgen (taqlīd) komt toe aan de metgezellen van Muḥammed ﷺ."

En hij zei (144): "Bij Allāh, bij Allāh, wees op je hoede voor jezelf. Houdt je vast aan de athar, en aan de mensen van de athar, en aan at-Taqlīd. Immers, de religie is at-Taqlīd [d.w.z. het navolgen] van de Profeet ﷺ, en zijn metgezellen – moge Allāh's tevredenheid over hen allen zijn. En degenen vóór ons hebben ons niet in onduidelijkheid achtergelaten. Volg hen dus na en wees gerust. En overschrijdt de athar en de mensen van de athar niet."

En ad-Dārimī ﷺ zei in «an-Naqd» (p.298): "Sharīḥ en Ibn Sīrīn zeiden: 'We zullen niet dwalen, zolang we ons vastklampen aan de athar.' En Ibrāhīm [an-Nakhaʿī] zei: 'Er is geen [betere] staat dan de eerste staat. Als het ons had bereikt dat zij enkel de nagels wasten, dan hadden wij dit niet overschreden. Hoe minachtend zijn wij over een volk, als wij van hun handelingen afwijken.'"

Dus het volgen van de āthār is taqlīd. En als het volgens de claim van al-Marīsī niet toegestaan is voor een man, om degenen die voor hem waren van de fuqahā (rechtsgeleerden) te volgen, wat is dan de positie van al-itbāʿ (het navolgen) waar Allāh – de Verhevene – over sprak: ﴿En degenen die hen volgden in het goede﴾ [AT-TAWBAH : 100]? En wat doet hij dan met de āthār van de metgezellen en de tābiʿīn ná hen, als het voor een man niet mogelijk is om iets daarvan te gebruiken, behalve hetgeen dat hij met zijn verstand heeft afgeleid in tegenstrijd met de athar? In dat geval; zijn de āthār opgeheven, en de berichtgevingen verdwenen, en is het opdoen van kennis verboden voor haar mensen, en zijn de mensen gebonden aan de rationele ongeloof van al-Marīsī en zijn metgezellen, en hun absurde exegeses."

Dit is at-Taqlīd volgens de geleerden van de ḥādīth van Ahlus-Sunnah; het volgen van degenen wiens uitspraak als bewijs mag dienen. En dit is een goede opvatting en het scheidingscriterium tussen de mensen van as-Sunnah en alle mensen van innovaties. Degenen die zeggen: 'Zij zijn mannen, en wij zijn mannen'. En zoals al-Imām Aḥmad ﷺ zei: "Pas op dat je niet spreekt over een zaak, zonder dat je daar een Imām (als voorganger) in hebt."

dit is de uitspraak van een zondaar, een innoveerder, een vijand van Allāh en Zijn Boodschapper ﷺ en van Zijn Religie en van Zijn Boek en van de Sunnah van zijn Profeet, vrede [en zegeningen] zij met hem.

Hij wilt hiermee de athar ongeldig maken, en de kennis ondermijnen, en de Sunnah uitdoven, en zich afscheiden middels; opinie, kalām (theologische redenering), innovatie en dwaling.

Moge op de uitspreker van deze uitspraak dan ook de vloek van Allāh zijn, en van de Engelen en alle mensen.

Want dit behoort tot de meest afschuwelijke uitspraken van de innoveerders. En komt het meest in de buurt van dwaling en afgang. Sterker nog het is een afgang; hij beweert dat hij tegen at-Taqlīd is, terwijl hij in zijn religie Abū Ḥanīfah(1) en Bishr al-Marīsī(2) en zijn metgezellen volgt!!
Welke vijand is dan meer vijandig jegens de Religie van Allāh, dan degene die; de Sunnan wenst uit te doven, de āthār en overleveringen ongeldig maakt, en beweert dat hij tegen at-Taqlīd is terwijl hij in zijn religie degenen

= Kijk daarom dus niet naar de uitspraak van adh-Dhahabī in zijn «Siyar» waarin hij de geleerden van de ḥadīth betwist! Omdat zij de uitdrukking accepteren die in de ʿaqīdah van Aḥmad zoals overgeleverd door al-Aṣṭakhrī staat. Hij [adh-Dhahabī] zei (11/303): "En het meest afstotelijk wat hierin staat, is zijn uitspraak: 'En wie beweert dat hij tegen at-Taqlīd (navolging) is, en dat hij in zijn Religie niemand navolgt; dan is dit de uitspraak van een zondaar, een innoveerder, een vijand van Allāh.' Kijk naar de onwetendheid van de muḥaddithīn (geleerden van ḥadīth)! Hoe zij deze fabel accepteren, en erover zwijgen."
Ik zeg: Wat hebben deze geleerden van ḥadīth en Imaams van de Sunnah en eminente meesters van de Religie verkeerd gedaan, als zij deze uitdrukking hebben begrepen en geaccepteerd? En als zij deze op de juiste wijze hebben geïnterpreteerd, terwijl jij hier onwetend over was. Immers, deze geleerden zijn het meest geleerd als het gaat om valsheden en fabels en het verwerpen ervan, en het waarschuwen van de mensen hiervoor. Zoals ieder weldenkend mens inziet.

(1) an-Nuʿmān bin Thābit, de Imām van de mensen van ra'y (opinie). Overleden in het jaar 150H. De auteur heeft een geheel hoofdstuk aan hem toegewijd aan het einde van het boek. Kijk hiernaar voor meer verduidelijking.

(2) Bishr bin Ghiyāth al-ʿAdawī al-Marīsī al-Jahmī, overleden in het jaar 218H.
Hij is degene die kwam met de uitspraak dat de Qor'ān geschapen is. En hij riep ernaar op totdat hij de Imām van de Jahmiyyah werd in zijn tijd. De geleerden hebben hem toen verafschuwt en tot ongelovige verklaard, en ze waren verheugd met zijn dood.
En bij al-Lālikā'ī (644) zegt Hishām bin ʿUbaydullāh: "al-Marīsī is bij ons de opvolger van Jahm bin Ṣafwān de afgedwaalde. En hij is zijn erfgenaam." En zie het boek «as-Sunnah» van al-Khallāl (5/99/Verklaring omtrent Bishr al-Marīsī), en al-Lālikā'ī (3/16/Berichtgevingen omtrent al-Jaʿd bin Dirham en Bishr al-Marīsī). En de auteur zal hier ook vele āthār vermelden over zijn beschimping en het ongelovig verklaren van hem.

volgt die ik voor jou genoemd heb, en dat zijn de Imaams van dwaling, de hoofden van innovatie en de leiders van de afgedwaalden.

Moge op de uitspreker van deze uitspraak dan ook de Woede van Allāh zijn.

90 - Deze uitspraken die ik heb beschreven, behoren tot de madhāhib van de mensen van de Sunnah en de Jamāʿah en de athar, en de mensen van de overleveringen, en de dragers van kennis die wij hebben aangetroffen en waarvan wij de ḥadīth hebben genomen en de Sunan hebben geleerd. En zij waren bekende Imaams en betrouwbaar. Mensen van oprechtheid en vertrouwen. Zij dienen als voorbeeld, en van hen wordt [kennis] genomen.

En zij waren geen mensen van; innovaties, of dwaling, of verwarring. En dit was de uitspraak van hun Imaams, en hun geleerden die voor hen waren.(1)

Houd je dus hier aan vast, moge Allāh jullie genadig zijn. En leer het en ondwerwijs het, en van Allāh komt het succes.

91 - En voor de mensen van innovatie bestaan schimpnamen, titels en benamingen die niet lijken op de namen van de rechtvaardigen en de Imaams en de geleerden van de Ummah van Muḥammed ﷺ.

Tot hun namen [behoren]:

92 - **(al-Murji'ah) :** En zij zijn degenen die beweren dat; al-ʾĪmān spraak is, zonder daad.

En dat al-ʾĪmān, het uitspreken is, en de daden rituelen zijn.

En dat al-ʾĪmān absoluut is. En dat de mensen zich niet onderscheiden in al-ʾĪmān.

En dat hun ʾĪmān en de ʾĪmān van de Engelen en de Profeten, hetzelfde is.

En dat al-ʾĪmān niet toeneemt en niet afneemt.

---

(1) Dit zijn de criteria van de Imaams die als voorbeeld dienen en waarvan kennis wordt genomen. De hoeveelheid boeken is geen criterium, noch het aantal werken of verzamelde overleveringen en kettingen en ijāzāt (machtigingen van geleerden), zoals vele onwetenden denken.
al-Barbahārī ؒ zei in «Sharḥ as-Sunnah» (98): "En weet, moge Allāh je genadig zijn, dat kennis niet het veelvuldig overleveren is, of het hebben van veel boeken. Echter, de geleerde is degene die handelt naar de kennis en de Sunan, ook al bezit hij weinig kennis en boeken. En wie afwijkt van het Boek en de Sunnah is een persoon van innovatie, ook al heeft hij veel overgeleverd en heeft hij veel boeken."

En dat er in al-ʾĪmān geen istithnāʾ[1] is.

En dat degene die gelooft met zijn tong en geen daden verricht, dat hij een ware gelovige is.

En dat zij gelovigen zijn bij Allāh, zonder istithnāʾ.

Dit alles, behoort tot de overtuiging van de murjiʾa. En dit zijn de meest kwaadaardige overtuigingen en de meest afgedwaalde. En de meest verre van leiding[2].

---

(1) Zie punt 4.

(2) In deze uitspraak van Ḥarb ﷺ is het meest afdoende bewijs ter weerlegging op degenen die beweren dat het bestaande verschil tussen Ahlus-Sunnah en de murjiʾah omtrent de kwesties van al-ʾĪmān, slechts een verschil in bewoording is. Zoals adh-Dhahabī zegt in zijn «Siyar» (5/233): "De Irjāʾ van de rechtsgeleerden. En dat is dat zij het gebed en de zakāh niet tot al-ʾĪmān rekenen! En zij zeggen: 'al-ʾĪmān is het bevestigen met de tong en zekerheid in het hart.' En het verschil van mening hierover is lafẓī (in woordkeuze) in shā Allāh."
Ik zeg: Hoe kan dit verschil lafẓī zijn, als de implicaties talrijk en groot zijn? Zoals al-Imām Isḥāq bin Rāhawīh ﷺ zei: "Vervolgens zijn de murjiʾah in het extreme gegaan, dusdanig dat een van hun uitspraken was, dat een volk [onder hen] zei: 'Wie de voorgeschreven [vijf] gebeden, het vasten van Ramaḍān, de zakāh, de ḥajj, en alle andere verplichtingen verlaat, zonder deze te ontkennen, die verklaren wij niet tot ongelovige. Zijn zaak wordt overgelaten aan Allāh, aangezien hij [deze verplichtingen] erkent.' Dit zijn de murjiʾah waarover geen twijfel bestaat." [zie ook punt 189].
En zoals al-Imām Aḥmad ﷺ zei in een verhandeling van hem over al-ʾĪmān : "En dit vereist dat hij zegt: 'Wanneer iemand erkent, en vervolgens de zinār (christelijke gordel) om zijn middel bindt, en voor de kruis bidt, en naar de kerken en kloosters gaat, en alle handelingen van de mensen van het Boek verricht, maar daarnaast ook gelooft in Allāh, dan is het vereist dat hij hem als een gelovige ziet. En deze zaken behoren tot de meest afschuwelijke vereiste implicaties voor hen." «as-Sunnah» van al-Khallāl (1101).
En al-Imām al-Ḥumaydī ﷺ zei: "En het is mij vereld dat een volk zegt: 'Wie het gebed, de zakāh, het vasten, en de ḥajj erkent, zonder hier iets van verricht te hebben tot hij sterft, of wie bidt met zijn rug naar de Qiblah tot hij sterft, die is een gelovige zolang hij dit niet ontkent…' Ik zeg: dit is heldere ongeloof in Allāh, en tegenstrijdig aan het Boek van Allāh, de Sunnah van Zijn Boodschapper ﷺ, en de praktijk van de moslims."
En Aḥmad zei: "Wie dit zegt is ongelovig in Allāh en heeft Allāh tegengesproken in Zijn bevel, en de Boodschapper in hetgeen waarmee hij is gekomen." «as-Sunnah» van al-Khallāl (1027).
En ash-Shaykh Ibn Bāz hekelde in zijn commentaar op «Sharḥ aṭ-Ṭaḥāwiyyah» degenen die deze uitspraak aanhielden. En hij verduidelijkte de valsheid ervan, hij zei: "En het weglaten van de daden uit al-ʾĪmān is de uitspraak van de murjiʾah. En het verschil tussen hen en Ahlus-Sunnah is geen verschil in bewoording. Het is een verschil in bewoording én betekenis. En hieruit volgen vele regelgevingen die gekend zijn door degene die de uitspraken van Ahlus-Sunnah en van de murjiʾah overpeinst."

93 - En **(al-Qadariyyah) :** En dat zijn degenen die beweren dat aan hen het vermogen, de wil, en de macht toebehoort. En dat zij in het bezit zijn van; het goede en het slechte, het schadelijke en het nuttige, het gehoorzamen en het ongehoorzamen, de leiding en de afdwaling, dat hen toekomt. En dat de dienaren kennis hebben vanuit zichzelf, zonder dat Allāh daarvan op de hoogte was.

En hun uitspraak is vergelijkbaar met de uitspraak van de Majūsiyyah en de Naṣrāniyyah. En het is het fundament van az-Zandaqah[1].

94 - En **(al-Muʿtazilah) :** En zij zeggen dezelfde uitspraak als de Qadariyyah, en zij belijden hun leer, en zij ontkennen de straf van het graf, en de Voorspraak, en al-Ḥawḍ (het waterbassin). En zij zijn tegen het gebed achter iemand van de mensen van de Qiblah, en ook het vrijdaggebed niet; behalve [achter] degene die dezelfde mening en begeerte heeft als zij. En zij beweren dat de daden van de dienaren niet in de Lawḥ al-Maḥfūẓ[2] staan.

95 - En **(al-Bakriyyah) :** En zij zijn Qadariyyah. En zij zijn de mensen van al-ḥabbah (het zaadje), al-qīrāṭ[3] en ad-dāniq[4]. Zij beweren dat degene die een ḥabbah, qīrāṭ of dāniq onrechtmatig heeft genomen, een ongelovige is. En hun uitspraak is overeenkomstig met de uitspraak van de khawārij.

96 - En **(al-Jahmiyyah) :** – Vijanden van Allāh – en zij zijn degenen die beweren dat de Qorʾān geschapen is, en dat Allāh ﷻ niet tot Mūsā heeft gesproken. En dat Allāh niet spreekt, en niet wordt gezien, en dat de plaats van Allāh niet bekend is, en dat hij geen Troon heeft, en geen Kursiyy (Voetenbank), en vele uitspraken die ik verafschuw om te vertellen.

En zij zijn ongelovigen/zanādiqah, vijanden van Allāh, wees dus op je hoede voor hen.

97 - En **(al-Wāqifah) :** En zij zijn degenen die beweren dat wij dienen te zeggen: "al-Qorʾān is de Spraak van Allāh". En we dienen niet te zeggen: "Het is niet geschapen".

---

(1) Zie punt 48.

(2) Zie punt 42.

(3) al-Qīrāṭ is een standaard voor gewicht (het woord 'karaat' is hiervan afgeleid). In die tijd was het gelijk aan 1/12e van een dirham (zilverstuk).

(4) Een stadaard voor gewicht; gelijk aan 1/6e van een dirham.

En zij zijn de ergste soort, en de meest verachtelijke.

98 - En **(al-Lafẓiyyah)** : En zij zijn degenen die beweren dat wij dienen te zeggen: "De Qor'ān is de Spraak van Allāh, maar onze uitspraak van de Qor'ān en onze recitatie en voordracht ervan is [wel] geschapen."

En zij zijn Jahmiyyah, fussāq (zondaren).

99 - En **(ar-Rāfiḍah)** : [En zij zijn] degenen die zich distantiëren van de metgezellen van de Profeet ﷺ, en zij beledigen hen, en zij halen hen omlaag, en zij verklaren de Ummah ongelovig, met uitzondering van een kleine groep.(1)

En de rāfiḍah hebben niets met de Islām te maken.

100 - En **(al-Manṣūriyyah)** : En zij zijn rāfiḍah, en verachelijker dan de rāfiḍah.

En zij zijn degenen die zeggen dat wie veertig mannen doodt die het niet eens zijn met hun begeertes, die zal het Paradijs binnentreden.

En zij zijn degenen die de mensen wurgen, en hun eigendommen vogelvrij verklaren.

En zij zijn degenen die zeggen: "Jibrīl [vrede zij met hem] maakte een fout aangaande de Boodschap."

En dit is de heldere kufr (ongeloof), zonder spoor van imān (geloof).

We zoeken onze toevlucht bij Allāh, we zoeken onze toevlucht bij Allāh.

101 - En **(as-Sabā'iyyah)** : En zij zijn rāfiḍah en leugenaars. En zij komen in de buurt van degenen die ik heb genoemd, zij wijken af van de Ummah.

En de rāfiḍah hebben een slechtere invloed op de Islām achtergelaten, dan de mensen van ongeloof en Ahl al-Ḥarb.

---

(1) In Risālat al-Iṣṭakhrī: ".. zij verklaren de Ummah ongelovig behalve vier: 'Alī, 'Ammār, al-Miqdād en Salmān."

102 - En een groep van de rāfiḍah zegt: "'Alī is in de wolken." En ze zeggen: "'Alī zal opgewekt worden vóór de Dag der Opstanding."

En dit alles zijn leugens, valsheden en verzinsels.

103 - En **(az-Zaydiyyah)** : En zij zijn rāfiḍah. En zij zijn degenen die zich distantiëren van: 'Uthmān, Ṭalḥah, az-Zubayr en 'Ā'ishah. En zij geloven in het strijden met eenieder van de nakomelingen van 'Alī als zij rebelleren, of hij nu vroom of zondig is, totdat hij overwint of verslagen wordt.

104 - En **(al-Khashabiyyah)** : En zij zeggen hetzelfde als de Zaydiyyah

105 - En **(ash-Shī'ah)** : En zij claimen zichzelf met het houden van de familie van Muḥammed ﷺ, te onderscheiden van de mensen. Zij liegen. Integendeel, zij zijn specifiek gekenmerkd met het haten van de familie van Muḥammed.

Voorwaar, de shī'ah (aanhangers) van de familie van Muḥammed zijn de godvrezenden, de mensen van de Sunnah en de athar, wie zij ook zijn en waar zij ook zijn. Zij die houden van de familie van Muḥammed en alle metgezellen van Muḥammed, en zij vermelden niemand van hen met slechtheid, gebrek of tekortkoming.

Wie een van de metgezellen van Muḥammed, vrede [en zegeningen] zij met hem, met een slechtheid beschrijft, of met een gebrek beschimpt, of zich van een van hen distantieert, of hen beledigt, of erover denkt om hen te beledigen of uit te schelden; die is een rāfiḍī, een verachtelijke afgedwaalde.

106 - Wat betreft **(al-Khawārij)** : zij schoten uit de Religie, en zij verlieten de Millah (Religie), en zij dwaalden af van de Islām, en zij vervreemdden zich van de gemeenschap, en zij weken af van het pad van de leiding, en zij rebelleerden tegen de Sulṭan en de leiders, en zij trokken het zwaard tegen de Ummah, en zij verklaarden hun bloed en bezittingen vogelvrij,

en zij verklaarden degenen die van hen verschilden tot ongelovig, behalve wie hun uitspraak volgde, en zich bevond op hetzelfde standpunt als hen en met hen verbleef in het land van hun dwalingen.

En zij schelden de metgezellen van Muḥammed, vrede [en zegeningen] zij met hem uit, en zijn schoonzonen. En zij distantiëren zich van hen. En zij beschuldigen hen van ongeloof en ernstige zaken. En zij verschillen van hen van mening omtrent de voorschriften van de Religie en de Sunan van de Islām.

En zij geloven niet in; de straf van het graf, het Waterbassin, de Voorspraak en dat iemand het Vuur uit kan treden.

En zij zeggen: "Wie een leugen vertelt, of een kleine of grote zonde begaat, en sterft zonder berouwtoning, die is een ongelovige. Hij is in het vuur waar hij voor eeuwig en altijd verblijft."

En zij volgen de uitspraak van de Bakriyyah[1] omtrent al-ḥabbah en al-qīrāṭ.

En zij zijn qadariyyah, Jahmiyyah, murji'ah en rādifiḍah.

En zij zien geen jamāʿah (gezmanelijk gebed), behalve achter hun Imām.

En zij geloven in het uitstellen van het gebed tot buiten haar tijd. En zij geloven in het vasten vóór ar-ru'yah[2], en al-fiṭr (het einde van de Ramaḍān) vóór ar-ru'yah.

En zij geloven in an-nikāḥ[3] zonder een waliy (voogd) en zonder Sulṭān. En zij achten al-mut'ah[4] als onderdeel van hun religie. En zij zien [het inwisselen van] een dirham voor twee dirhams, van hand tot hand, als toegestaan.

En zij geloven niet in het bidden met schoeisel aan, noch in het vegen erover.

En zij erkennen geen gehoorzaamheid jegens de Sulṭān, noch het kalifaat voor Qoraysh.

---

(1) Zij zijn reeds besproken bij punt (95).
(2) ar-Ru'yah: in deze context; het zien van de maansikkel aan het begin van elke maand.
(3) an-Nikāḥ: het voltrekken van het huwelijk.
(4) al-Mut'ah: tijdelijk huwelijk

En vele zaken waarin zij afwijken van de Islām en zijn mensen.

Het volstaat een volk aan dwaling dat dit hun mening, madh-hab en religie is.

En zij hebben niets met de Islām te maken, en zij zijn al-māriqah[1]

107 - En tot de namen van de khawārij behoren:

(al-Ḥarūriyyah) : En dat zijn de mensen van Ḥarawrā'[2]

En **(al-Azāriqah) :** En dat zijn de metgezellen van Nāfi' bin al-Azraq. En hun uitspraken behoren tot de meest afschuwelijke uitspraken, en het verst verwijderd van de Islām en de Sunnah.

En **(an-Najdiyyah) :** En dat zijn de metgezellen van Najdah bin 'Āmir [al-Ḥarūrī].

En **(al-Ibāḍiyyah) :** En dat zijn de metgezellen van 'Abdullāh bin Ibāḍ.

En **(aṣ-Ṣifriyyah) :** En dat zijn de metgezellen van Dāwūd bin Nu'mān, waarover men zei: "Jij ben Ṣifr (nul/niets) in kennis".

En **(al-Bayhasiyyah),** en **(al-Maymūniyyah),** en **(al-Khāzimiyyah).**

Allen zijn; khawārij, fussāq (zondaren), afgeweken van de Sunnah, buiten de millah (Religie), mensen van innovatie en dwaling. En zij zijn dieven en bandieten, ze staan bij ons bekend hierom.

---

(1) al-Māriqah: de uitschieters of uittreders. al-Khallāl heeft overgeleverd in «al-Muntakhab min al-'Ilal» (164), van *Ḥarb* al-Kirmānī dat hij zei: "Ik vroeg Aḥmad over al-Khawārij.
Hij zei: 'Het slechtste volk. Ik ken geen ander volk op aarde dat slechter is dan hen. De overlvering van de Profeet ﷺ over hen is authentiek overgeleverd van tien kanten.'"

(2) al-Azharī zegt in «Tahdhīb al-Lughah» (3/277): "Ḥarawrā': een plek net buiten al-Kufāh (stad in hedendaags Irak). De Ḥarūriyyah khawārij zijn naar deze plek vernoemd, en daar was hun eerste taḥkīm (rechtspraak) en bijeenkomst toen zij tegen 'Alī ingingen."

108 - En **(ash-Shuʿūbiyyah) :** En zij zijn mensen van innovatie [en dwaling], zij zeggen: "De Arabieren en de mawālī zijn bij ons gelijk." Zij vinden niet dat de Arabieren een voorrecht hebben, noch kennen zij hen een begunstiging toe, noch houden zij van hen. Integendeel, zij haten de Arabieren en zij koesteren wrok, jaloezie en haat jegens hen in hun harten.

[En] dit is een valse uitspraak. Geïnnoveerd door een man van Ahl al-ʿIrāq en hij werd [hierin] gevolgd door een kleine groep, waarop hij hiervoor werd gedood.(1)

109 - En **(De mensen van ar-Raʾy) :** En zij zijn afgedwaade innoveerders, vijanden van de Sunnah en de athar. Zij zien de Religie als zijnde; raʾy (opinie), qiyās en istiḥsān(2).

En zij wijken af van de overleveringen, maken de ḥadīth ongeldig, spreken de Boodschapper [vrede en zegeningen zij met hem] tegen en nemen Abā Ḥanīfah en wie zijn uitspraak volgt als Imām. Ze belijden hun belijdenis en uiten hun uitingen.

Welke dwaling is duidelijker dan degene die dit zegt, of zich op zoiets bevindt.

Hij verlaat de uitspraak van de Boodschapper en zijn metgezellen, en volgt de opinie van Abī Ḥanīfah en zijn metgezellen?!

Dit volstaat aan [rampzalige] dwaasheid, overtreding en afdwaling.(3)

110 - En al-walāyah is een innovatie, en al-barāʾah is een innovatie.

---

(1) Er is reeds over hen gesproken bij punt (84).

(2) Hier wordt de valse istiḥsān bedoelt waarbij een (wets)oordeel wordt geprefereerd boven een andere, op basis van persoonlijke voorkeur en begeerte.

(3) De auteur heeft verduidelijkt wat de Religie inhoudt, en dat het het Boek van Allāh is, de Sunnah van Zijn Profeet ﷺ en de overleveringen van de Selef. Zie punt (87).

En zij [zijn degenen die] zeggen: "Wij steunen zo en zo, en we verloochenen / nemen afstand van zo en zo.

En deze uitspraak is een innovatie, pas er dus voor op.(1)

111 - Dus wie één van deze uitspraken uit, of beaamt, of begeert, of er tevreden mee is of ervan houdt:

hij is tegen de Sunnah ingegaan, en hij is uit de gemeenschap getreden, en hij heeft de overleveringen verlaten, en hij heeft dwaling geuit, en hij is vervallen in innovatie en hij is afgeweken van de weg.

En ons succes komt enkel van Allāh, op Hem vertrouwen wij, en van Hem zoeken wij steun. En er is geen macht en geen kracht, behalve met Allāh.

112 - En de mensen van begeertes, innovaties en afwijking hebben afschuwelijke en lelijke namen verzonnen, waarmee zij Ahlus-Sunnah aanduiden. Ze willen hen daarmee in diskrediet brengen, beschimpen, lasteren en zwart maken bij de dwazen en onwetenden(2).

---

(1) In «as-Sunnah» van al-Khallāl (763): Abū Ṭālib zei: "Ik vroeg Abā 'Abdillāh – Aḥmad bin Ḥambal –: "al-Barā'ah is een innovatie, en al-walāyah is een innovatie, en ash-shahādah is een innovatie." Hij zei: "al-Barā'ah is dat je je distantieert van een van de metgezellen van de Boodschapper van Allāh ﷺ. En al-walāyah is dat je sommigen steunt en anderen niet. En ash-shahādah is dat je over iemand getuigt dat hij in het Vuur is."
En Ibn Baṭṭah ؒ zei in «al-Ibānah aṣ-Ṣughrā» (529): "En ash-shahādah; dat je over iemand getuigt, waar geen berichtgeving over is gekomen, dat hij in het Paradijs of het Vuur is."
"En al-walāyah; dat je een volk steunt en jezelf distantieert van anderen. En al-barā'ah; dat je jezelf distantieert van een volk dat zich op de Religie van de Islām en de Sunnah bevindt."
Ik zeg: En zijn uitspraak: "En al-barā'ah is een innovatie, en..." is overgeleverd van meer dan één van de Selef, en ik heb ze vermeld in mijn commentaar op het boek «as-Sunnah» van 'Abdillāh (621, 622 en 647).

(2) aṣ-Ṣābūnī ؒ zei in «'Aqīdat aṣḥāb al-Ḥadīth» (p. 306): "Ahlus-Sunnah worden met slechts één naam aangeduid; en dat is 'Ahl al-Ḥadīth' (de mensen van de ḥadīth). Ik zie dat de mensen van innovatie met deze namen waarmee zij Ahlus-Sunnah aanduiden, dezelfde weg bewandelen als de mushrikīn hebben bewandeld met de Boodschapper van Allāh ﷺ. Zij hebben zich verdeeld in het aanduiden van hem; sommigen noemden hem een sāḥir (magiër), anderen een kāhin (waarzegger), anderen een shā'ir (poëet), anderen een majnūn (bezetene), anderen een maftūn (betoverd of verdwaasd) en anderen noemden hem een vervaardiger van onwaarheden en een leugenaar. En de Profeet ﷺ was gevrijwaard en ver verwijderd van deze gebreken, en hij was niets anders dan een uitverkoren Boodschapper en Profeet. Allāh ﷻ zegt: ﴾Kijk hoe zij vergelijkingen met jou maken; hierdoor zijn zij afgedwaald en kunnen zij geen weg vinden.﴿ [Al-Isrā' : 48].

113 - Wat betreft **(al-Murji'ah)** : Zij noemen Ahlus-Sunnah; '**shukkāk**' (twijfelaars.)

En de murji'ah hebben gelogen; integendeel, twijfel en ontkenning geldt eerder voor hen.

114 - En wat betreft **(al-Qadariyyah)** : Zij noemen Ahlus-Sunnah en [de mensen van] bevestiging; '**mujbirah**'.

En de qadariyyah hebben gelogen. Integendeel, liegen en afwijken is eerder van toepassing op hen; ze ontkenden de macht van Allāh over Zijn schepping. En ze zeiden: 'Dit behoort niet toe aan Hem', gezegend en verheven is Hij.

115 - En wat betreft **(al-Jahmiyyah)** : Zij noemen Ahlus-Sunnah; '**mushabbihah**'.

En de Jahmiyyah, de vijanden van Allāh, hebben gelogen. Integendeel, at-tashbīh(1) en ontkenning geldt eerder voor hen.
Zij verzonnen leugens over Allāh [ﷻ], en zij spraken over Allāh met laster en onwaarheden. En zij werden ongelovig middels hun uitspraken(2).

= En zo zijn ook de innoveerders – moge Allāh hen verlaten – verdeeld in hun benamingen van de dragers van zijn berichtgevingen, en degenen die zijn āthār aanhalen en de overleveraars van zijn overleveringen. Degenen die hem navolgen en zijn Sunnah als leiding nemen. Zo hebben sommigen hen aangeduid met: 'ḥashawiyyah', en anderen 'mushabbihah', en anderen 'nābitah', en anderen 'nāṣibah', en anderen 'jabriyyah'.
En de mensen van ḥadīth zijn smetteloos met betrekking tot deze gebreken, gevrijwaard, onbevlekt en gezuiverd. En zij zijn enkel de mensen van de voorafgegane Sunnah.. Allāh ﷻ heeft hen in staat gesteld om; Zijn Boek, Openbaring en voordracht te volgen, en Zijn Boodschapper als voorbeeld te nemen in zijn berichtgevingen waarin hij zijn Ummah opdraagt met het goede in woord en daad, en hen afhoudt van het slechte in woord en daad. En hij stond hen bij in het vasthouden aan zijn Sīrah (manier van leven), en het nemen van zijn Sunnah als leidraad."

(1) At-Tashbīh: een vergelijking of gelijkenis maken, tussen twee zaken. Hier wordt het vergelijken van Allāh met Zijn schepping bedoelt. De mensen die dit doen worden 'mushabbihah' genoemd.

(2) Zoals ad-Dārimī ﵀ zei in zijn «Naqd 'alā al-Marīsī» (p. 129): "En hoe heb je het toegestaan om Ahlus-Sunnah en de mensen van kennis inzake de heilige eigenschappen van Allāh, 'mushabbihah' te noemen? [Enkel] omdat zij Allāh hebben beschreven met hetgeen waarmee Hij zichzelf heeft beschreven in Zijn Boek, met zaken wiens benamingen ook te vinden zijn in de eigenschappen van de zonen van Ādam, zonder takyīf (de hoedanigheid te kenschetsen). En jij hebt jouw God aangaande zijn handen, zijn gehoor en zijn ogen vergeleken met een blinde en een invalide. En je verbeelde datgene in je aanbedene, wat je in een blinde en invalide veronderstelde.

116 - En wat betreft **(ar-Rāfiḍah) :** Zij noemen Ahlus-Sunnah **'nāṣibah'**.

En de rāfiḍah hebben gelogen. Integendeel, deze naam is eerder van toepassing op hen. Daar zij de metgezellen van Muḥammed ﷺ vijandig bejegenen middels beledigingen en gescheld. En zij spraken over hen met zaken die niet kloppen. En zij schreven hen valselijk en ten onrechte toe aan onrechtvaardigheid, uit vermetelheid naar Allāh [ﷻ] en uit minachting voor het recht van de Boodschapper [ﷺ, en] – bij Allāh – het is meer passend om hen te beschimpen en wraak op hen te nemen.

117 - En wat betreft **(al-Khawārij) :** Zij noemen Ahlu-Sunnah en de mensen van de Jamāʿah: **'murji'ah'.**

En de khawārij hebben gelogen [met hun uitspraak]. Integendeel, zij zijn de murji'ah. Zij beweren dat zij de enigen onder de mensen zijn die zich bevinden op geloof [en waarheid], en dat degenen die van hen verschillen ongelovigen zijn.

118 - En wat betreft **(de mensen van Ra'y en Qiyās) :** Zij noemen de mensen van de Sunnah: **'nābitah'** [en **'ḥashwiyyah'**](1).

En de mensen van ra'y (opinie), de vijanden van Allāh, hebben gelogen. Integendeel, zij zijn de nābitah [en ḥashwiyyah].

Ze verlieten de athar van de Boodschapper [ﷺ] en zijn overlevering, en ze spraken op basis van opinie, en ze maakten analogieën in de Religie middels istiḥsān(2), en ze oordeelden anders dan het Boek en de Sunnah.

= Degene die jij aanbidt is volgens jouw bewering; geamputeerd en onvolmaakt, blind, zonder ogen, stom, sprakeloos, doof, zonder gehoor, verminkt, zonder handen, verlamd, en kan zich niet bewegen. En dit is niet de beschrijving van de God van muṣallīn (degenen die het gebed verrichten). Heb jij de meest afschuwelijke madh-hab (leer) inzake jouw vergelijking van je Heer met deze blinden en geamputeerden, of degenen die jij 'mushabbihah' hebt genoemd omdat zij Hem hebben beschreven met hetgeen waarmee hij zichzelf heeft beschreven, zonder hierin een gelijkenis te maken? Als het geen benaming was dat uit de beproeving van de Jahmiyyah komt, waarmee zij de gelovigen beschimpten, dan hadden wij niemand een mushabbih genoemd behalve jou. Vanwege de afschuwelijkheid waarmee je de vergelijking en gelijkenis hebt gemaakt.

(1) an-Nābit is iets wat klein en verachtelijk is. an-Nābitah zijn dus de verachtelijken die niets waard zijn.
'al-Ḥashw van een tekst is het overbodige waar niet naar omgekeken wordt. En zo is dat ook bij de mensen; de ḥashw van onder de mensen zijn de eerlozen.' «Lisān al-ʿArab» (14/180).

(2) Zie punt (109).

En zij zijn mensen van innovatie, onwetenden en afgedwaalden. Zoekers naar het wereldse middels leugens en valsheden[1].

Moge Allāh dus een dienaar barmhartig zijn die de waarheid verkondigt, de athar volgt, zich vasthoudt aan de Sunnah, de rechtschapenen als voorbeeld neemt, de mensen van innovaties vermijdt, en niet met hen samenzit of spreekt, hopend op en zoekend naar de nabijheid van Allāh en het versterken van Zijn Religie. En ons succes komt enkel van Allāh.

(1) Desondanks heeft de madh-hab (leer) van de mensen van opinie zich verspreid naar vele landen. En de verspreiding ervan heeft vele oorzaken die door al-Muʿallimī ﷺ zijn genoemd in «at-Tankīl» (1/260). Hij zei (ingekort): "En wij weten hoe jullie madh-hab zich heeft verspreid.
Ten eerste: de mensen raakten eraan gehecht vanwege de vergemakkelijking van het verkrijgen van posities van leiderschap, zonder hiervoor moeite te stoppen in het zoeken naar de overleveringen en het aanhoren ervan, en het memoriseren ervan, en het onderzoeken van de overleveraars en verborgen defecten, etc. Want ze zagen dat het toereikend was voor iemand om slechts een klein deel hiervan op te doen, en vervolgens te handelen naar zijn opinie, om uiteindelijk een leider te worden!
Ten tweede: jullie mensen werden als opperrechters aangesteld. Zij zagen erop toe dat ze niemand als rechter benoemden in een van de landen van de Islām, behalve diegene die zich op hun opinie bevond. En dus streefden de mensen ernaar, om tot de positie van rechter aangesteld te worden. Vervolgens spanden de rechters zich in om deze madh-hab in alle landen te verspreiden."

Vertaald door: *Marwān bin Ḥasan al-Maghribī*
Datum: *Shaʿbān 1, 1441H*
Vragen en opmerkingen: classicdurar@gmail.com